

DOMOVINA

Upravištvu »Domovine« v Ljubljani — Knafljeva ulica 5
Uredništvo »Domovine« — Knafljeva ulica št. 5/II,
telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 din, polletno 18 din,
celoletno 36 din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno
12 din, polletno 24 din, celoletno 48 din. Amerika letno 1 dolar.
Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10,711.

Dobra vinska in sadna letina v Slovenskih goricah

V Slovenskih goricah so vinogradi polni lepega grozdja in vinogradniki že pripravljajo sode v pričakovanju, da bodo letos kleti bolj polne, kakor so bile lani. Letos vinogradi niso toliko trpeli zaradi peronospore. Letos so škropili le štirikrat do šestkrat, med tem ko so prejšnja leta morali škropiti desetkrat, a kljub temu niso čisto zatrli peronospore.

Marsikdo se letos veseli dobre letine in je prepričan, da bodo cene ugodnejše, ker bo v drugih državah, posebno na Madžarskem letos slabša vinska letina.

So pa tudi kraji, kjer ljudje žalostni zro na svoje vinograde, ki jih je uničila toča. To so po večini kraji v rodovitnem Rožiškem vrhu med Sv. Jurijem ob Ščavnici in Kapelo. Ti vinogradi so čisto uničeni in zro vinogradniki, ki so upali v dobro letino, žalostno na one srečnike, katerim je bila usoda bolj naklonjena.

Obvezno zavarovanje proti toči bi bilo zelo potrebno, ker bi marsikdo dobil vsaj delno povrnjeno škodo.

Poleg dobro se obetajoče vinske letine je letos v Slovenskih goricah tudi izredno dobra sadna letina. Sadno drevje je letos zelo dobro obrodilo, vendar pa je slabo negovano. Sadovnjaki so premalo gojeni in preveč zanemarjeni. Sadjarstvo je danes ena izmed najvažnejših kmetijskih panog in bi se moralo bolj paziti zlasti na kakovost pridelka. V tem pogledu je naše sadjarstvo še na precej nizki stopnji in daleč zaostajamo za drugimi državami, ki z lahkoto tekmujejo z nami na svetovnem trgu.

Cene jabolkom so letos precej ugodne in plačujejo za kilogram lepih jabolk 2.70 do 3 din. Cene bi bile še višje, če bi bilo naše sadje lepše, brez škrlupa. Posebno mnogo jabolk gre v Nemčijo in na Češkoslovaško.

V zadnjem času naše sadne izvoznike precej vznemirja slabljenje nemške klirinške marke. Če bo marka še naprej tako naglo padala, bo naš sadni izvoz zastal in bodo kmetje močno oškodovani.

mera pa so v tem času morali krmiti čebele s sladkorjem. V času otavine paše je bila velika suša, da smo spet morali čebele pitati. Tokrat nekateri z medom, ki so ga pomladl pridelali, drugi pa s sladkorjem. Razume se, da je bil tako porabljen med, ki je bil namenjen za prodajo.

Zdaj je cvetela ajda, ki je vedno naše upanje. Spočetka so čebele pridno nabirale med. Nastalo pa je deževno vreme, ki je trajalo več ko teden dni. Tako so čebele uporabile še ono rezervo, ki so jo imele. Lahko torej rečemo, da o pridelku ne bo govora. Zadovoljni bi bili, če bi si čebelne družine nanosile vsaj zimsko zalogo.

V zadnjih letih je poginilo že mnogo rojev od glada. V tem času so izginili tudi skoraj vsi koši. Čebele dobimo danes le še pri tistih, ki zmorejo toliko, da jih z dohodki svojega posestva ali drugimi postranskimi dohodki drže pri življenju. Ostali so torej v glavnem premožni čebelarji.

Čebelarstvu bije zadnja ura. Zato mu bo treba priskočiti na pomoč. Treba bo sladkorja, toda še cenejšega, kakor je bil pretekla leta. Treba bo to gospodarsko panogo, ki bo spet lahko postala važna, kakor je že bila, primerno podpirati. Zlasti pa jo je treba podpirati spričo prevažne gospodarske naloge, ki jo opravlja čebela, ko pri nabiranju medu pomaga oplojati sadno in drugo cvetje. Pa temeljito se bo moralo čebelarstvo podpreti, če bomo hoteli, da bodo čebele pri tako slabih letih vršile dalje svojo pomembno nalogo. Zdajšnja cena sladkorju po 8 do 9 din je mnogo previsoka. V zadnjem času pa še po tej ceni ne dobiš sladkorja za pitanje čebel. Če pogledamo v tem oziru zlasti Češkoslovaško, vidimo, da tam čebelarji dobe dovolj sladkorja za zasilno pitanje čebel po zelo nizki ceni. Ob zadnji uri kličemo čebelarji Murskega polja: Pomagajte, sicer bo čebelarstvo uničeno!

Janko Belec

Čebelarstvo Murskega polja je potrebno pomoči

Mursko polje, avgusta.

Mursko polje je imelo pred leti vse pogoje, da se je moglo čebelarstvo uspešno razvijati. Čebele so imele dovolj paše in so obilno plačevale čebelarjev trud. Ta ugodna leta, ki so dajala čebelarjem ob razmerno preprostem čebelarjenju lepe dohodke, so silila čebelarje k naprednejšemu obratu in Znidaršičev panj se je začel širiti. Danes skoro ni več košarjev, panji s premičnim satjem v raznih oblikah so dosegli vse izpopolnitve.

Ugodna leta so silila k razvoju čebelarstva, da se je pomnožilo število čebelarjev in čebelnih družin. V času ugodnih čebelarskih let so čebelarski dohodki preživljali marsikatero družino, saj je bilo vsako leto mnogo mladih rojev in medu, cene pa so bile višje od zdajšnjih. Razumljivo je tedaj, da je bilo Mursko polje pred leti po številu rojev med prvimi. Za solncem dežek mora priti. To velja tudi za čebelarstvo Murskega polja. Že sedmo leto teče, odkar ni pravega napredka. Zadnja leta so bila slaba: preveč vlage, toče, slane in včasih še preveč čebel na premajhnem prostoru.

Kljub velikemu povpraševanju po medu so bile vsa ta leta tu slabe cene (Prekmurci so prodajali kilogram ajdovca celo po 8 din), čeprav je bilo medu malo in so ga čebelarji tako rekoč odtrgavali čebelam od ust. Niso več tisti časi, ko so pri vsaki hiši, kjer so imeli čebele, lizali med za južino deca, težaki in vsi, ki so prišli k hiši. Že sedmo leto preživljamo čebelarji Murskega polja stiško. Vsa ta leta so bila preveč deževna in premrzla ob času naše glavne paše, to je ajde. Lansko leto je bilo tako, da medu skoraj ni bilo za prodajo in so mnogi morali celo poleti hraniti čebele s sladkorjem. Umevno je, da na ta način tudi ni bilo zimske zaloge, ki jo je moral na-

domeščati sladkor. Zmrznila je akacija, v nekaterih krajih jo je pobila toča, ob času ajdovega cvetja pa je bilo deževno in prehladno vreme. Letos je dala nekaj medu ponekod mana, v ostalih krajih v okolici Ljuto-

Silo za obmurska polja naj se zgradi v Veržeu

Veržej, avgusta.

Iz časopisnih poročil smo doznali, da se je ustanovila s pomočjo države delniška družba »Silos«, ki naj v žitornih krajih zgradi potrebne sile. Sili naj bi bili tudi šrambe za sadje. Naše kraje s Prekmurjem vred kaj radi imenujejo »mali Banat«. Zato je več kakor opravičljivo, da bi se eden izmed silov postavil v naših krajih. Srezi Ljutomer, Murska Sobota in Lendava so edini v dravski banovini, ki pridelajo žite preko lastne porabe. Pri tem pripominjamo, da je potreba seveda večja kakor poraba. Naša gospodarstva so do majhnih izjem v slabem stanju. Lansko dečevje, letošnja poplava in nato suša so naše kraje hudo prizadeli. Vsak gospodar komaj čaka, da omlati in proda pridelek za vsako ceno. Razmere so take, da mora gospodar po žetvi prodati več, kakor bi smel, nato pa pozneje kupuje drago moko. S silom bi bilo tem nedostatom odpomagano. Odvišni žitni pridelok bi kmet vskladiščil in dobil na to blago posojilo. Pridelok bi prodal, ko bi bila najugodnejša cena. Tudi v silu shranjeno sadje bi se pomladl dokaj bolje vnovečilo, medtem ko ga prodajamo zdaj za

malenkost, pomladi pa uvažamo jabolka iz Kalifornije.

Nepotrebno je nadaljno razglabljanje o potrebi sila za naše kraje. Upamo, da so se odločevalni činitelji tako že odločili, da se za Obmurje sezida silo za žito in sadje, seveda s sušilnico, čistilnico in vsemi potrebnimi pritliklinami.

Ker je Veržej najosrednejši kraj za vse tri srece, pride pač za postavitev v prvi vrsti v pošte. Ob železniški postaji so zelo primerna stavbišča. Gramoz in pesek sta na licu mesta. Dovožne ceste so v dobrem stanju. Opekarne so oddaljene komaj 3 do 5 km. Električni daljnovid iz Fale gre v neposredni bližini postaje. Delovne moči in prevozi so cenení. Zemljišče da trg. Že te dni dobimo telefon. Ostali kraji v ljutomerskem okraju ne pridejo v poštev, četudi stoje ob železnici, ker so preoddaljeni za celotno Prekmurje. Kraji v Prekmurju pa so preblizu meje.

Tako govori vse za to, da se silo za obmurska polja in sadovnjake postavi čimprej in v Veržeu. Prosimo bansko upravo, da z vsem svojim vplivom doseže postavitev sila v Veržeu.

Še ni jasno, kolik bo evropski pridelek žlahtnega hmelja

Iz Savinjske doline poročajo, da bo obiranje hmelja ta teden končano. Pridelek je kakovostno dober, toda količina bo še manjša, kakor se je sodilo pred začetkom obiranja. Kupčija še ni v razmahu. Zaenkrat kupujejo le manjše količine za vzorce, ki jih kupci pošiljajo v tujino. Te vzorce plačujejo po 25 do 30 din za kg.

V Nemčiji se pričakuje, da bo pridelek obilnejši od lanskega. Nekatere nemške hmeljske okoliše ograža peronospora.

Na Poljskem bo pridelek mnog večji od lanskega, med tem ko bo v Franciji najbrž za nekaj tisoč starih stotov manjši.

Na Češkoslovaškem pa bo po zadnjih poro-

čilih hmeljska letina za 15 do 25 odstotkov manjša. Zlasti bo odstotek gladko zelenega hmelja manjši, kakor se je prvotno pričakovalo. Poročilo nemškega odseka Hmeljarskega združenja v Žatcu ugotavlja, da je teža hmelja nenavadno majhna. Novi hmelj se je v začetku pretéklega tedna trgoval po 850 do 900 češkoslovaških kron za 50 kg (25 do 27 din za kg), cena pa se je potem dvignila na 1000 češkoslovaških kron (30 din za kg).

Kakor kaže, bo letošnji pridelek žlahtnega hmelja v Evropi nekaj manjši od lanskega pridelka. Pa to je samo zaenkratna cenitev. Dokler ne bo ves hmelj obran, je zanesljiva cenitev nemogoča.

Okoli snovanja nove občine Koprivnice

Podsreda, avgusta.

V »Domovini« z dne 14. julija je dopisnik iz Gorjan navajal kratko vsebino dopisa iz Koprivnice pri Rajhenburgu, priobčenega v »Slovenskem gospodarju« z dne 6. julija.

Ker se zadnji čas precej šušlja o nekih izpremembah in sedežu naše ljube občine Podsrede, smo se za omenjeni članek pozanimali tudi mi. Dobili smo v roke »Slovenskega gospodarja«. Da bo vsebina znana tudi onim, ki »Slovenskega gospodarja« ne dobe v roke, objavljamo članek v celoti. Takole toži in modruje: »Koprivnica pri Rajhenburgu. Naša fara je osirotela. Nekdaj je imela tri občine na svoji zemlji, celo šest jih je bilo delno. Danes pa je fara brez občine, čeprav govori zdrava pamet za sedež občine v Koprivnici, čeprav sili v to nepravilna sedanja teritorialna razdelitev v občine in čeprav želi vse prebivalstvo, ki je osredotočeno življenjsko na Koprivnico, da nastane v Koprivnici ena, farna, občina. Mnogi se seveda tega ne upajo glasno povedati, ker se bojijo zamerje. Vedeti morajo taki, da s tem le zavlačujejo ureditev občine, od katere bi imeli koristi. Nasprotniki občine v Koprivnici se izgovarjajo, češ da občina v Koprivnici ne bi

imela davčne osnove. To ne drži. Na Reštanju spada 33 številčk v Koprivniško faro. Na teh številkah žive skoro sami rudarji iz Senovega. Tako bi bila davčno k farni koprivniški občini zavezana tudi TPD in bi davčna osnova nove občine znatno zrasla. Ni nikake posebne nuje, da tiste številke spadajo pod občino Senovo. Do občinskega urada bi imeli isto pot v Koprivnici, v faro pa tako spada sem. Prebivalci naselij iz podsredške fare Gorjan, Križ bodo vsi za občino v Koprivnici. Tudi Podsredčani žele svojo občino v trgu, kar jim mi od srca privoščimo, da jim ne bo treba več hoditi na Poklek v občinski urad. Ako bi imeli Podsredčani svojo občino, kar bi pač bilo pametno, bi Gorjane vsaj delno in Križe pripadle naši občini. Saj prebivalci teh naselij tako hodijo v našo cerkev in otroke, pošiljajo v našo šolo. Na Pokleku, kjer je zdaj občinski urad, prav za prav ni drugega kakor ena hiša — gostilna. Občinski sedež pa na vsak način spada povsod v neko že ustvarjeno središče. Taki središči sta Podsreda in Koprivnica. Koprivnica ima faro, pošto, petrazredno šolo, kar je za te kraje zelo veliko. Zakaj bi ne mogli imeti tudi občine? Noben razlog proti občini v Koprivnici

pri zdravi pameti ne more vzdržati. Sedanja ureditev občine pa je deležna tako skoro splošne nezadovoljnosti: Podsreda-trg ne more biti zadovoljna. Koprivničani pa tudi ne. Upamo, da bodo merodajni krogi spoznali, da je Koprivnica lastne, farne občine potrebna in tudi vredna.

Na ta članek je precej obširno odgovoril že dopisnik iz Gorjan v »Domovini« z dne 14. julija. Mi pa dodajamo še tole: Če bi nam že dalje časa ne prihajale na ušesa vesti, da se namerava sedež občine s Pokleka prenesti v Koprivnico, kar zveni tudi med vrstami navedenega dopisa bi rekli, da so Koprivničani res dobrodušni v tem oziru. Toda mi smo budno na straži in vemo, za katerim grmom tiči zajec. Tudi v »Slovincu« dne 19. julija je pod naslovom »Občino nam vrnite« menda od istega dopisnika objavljen sličen dopis. Ampak da so v Koprivnici tako dobrodušni ljudje, da nam ponujajo kar samostojno občino s sedežem v trgu, res nismo vedeli. Zelo smo radovedni, pa tudi v skrbeh, kam z Osredčani in Pečičani. Iz zanesljivega vira smo doznali, da se je pokrenila tudi akcija, s katero se je hotelo nekaj hišnih številčk kraja Gorjan, ki so že dolga desetletja vsolane k šoli v Podsredi, prešolati k šoli v Koprivnici. Tako se hoče počasi pristopiti k demontaži. Tudi nam je znano, da je bil tak predlog stavljen krajevnemu šolskemu odboru v Podsredi, a je bil od večine zavrnjen. Kdo je ta predlog stavil, menda že tudi veste. Od kod to izvira, vemo. Slično je bilo tudi zaradi napeljava javnega telefona. Akcijo za to so pokrenili tržani. Občinski može pa so, namesto da bi to prepotrebno akcijo podprli, temu nasprotovali s tem, da bi se telefonski vod napeljal iz Rajhenburga, ki je oddaljen od Podsrede 15 km, namesto iz Kozjega (kar so predlagali tržani), kjer je od Podsrede oddaljen samo 6 km. Ne vemo, iz kakega razloga se je hotela tudi občinska uradna pošta dvigati v Koprivnici in ne več v Podsredi. Vendar pa se ta namen ni posrečil. Ne bomo naštevali še raznih drugih perečih vprašanj, kajti že iz navedenih je razvidno, da se hoče trg Podsreda blokirati.

Zgolj trditev, da hodijo ljudje iz občin Senovega in Podsrede in menda tudi iz Kozjega in Rajhenburga k maši, otroci pa v šolo v Koprivnico, ne ustvarja še nikake podlage, da bi se taki kraji morali strniti in iz njih ustanoviti občini. Za kaj takega so odločilni povsod drugi razlogi. V Podsredo tudi hodijo v šolo in cerkev prebivalci iz občine Sv. Pe-

VAŠKI APOSTOL

PÓ L. GANGHOFERJU PRIREDIL B. R.

»Toda to, kar jim poveš, nima grbe. Vsaka beseda je ravna in dobra. Zakaj se ne ravnajo po njih. Kar nikari jih ne hvali. Radi mene lahko govore, kar hočejo. To samo grmi, ne trešči pa na.« Splet je poiskala novo deščico. »In to, kar si mi povedal, tudi ni nič novega. Že dolgo mi pravijo, da sem čarovnica. In čarovnice pač morajo imeti s hudobcem opravka.« Suho se je nasmehnila. »Škoda, da je vse skupaj nezmisljeno.«

»Škoda?« Peter menda te besede ni razumel. »Kaj je škoda?«

»Da se človek ne more hudobcu zapisati. Ta je pameten. V takšne kupčije se ne spušta, ker lahko ljudi ceneje dobi. Drugače bi pa kar poskusila. Samo zato, da bi videla, kaj bi ljudje rekli, če bi bila res čarovnica. Hudobec bi mi moral dati kup denarja. Še kaj več, kakor ga ima Gozdnik. Potem pa hudobec sem, čarovnica tja, — vem, da bi me takoj izvolili za župana. Takšni so ti ljudje.«

»Botra Na!« Petru bi bil skoraj glas odpovedal in oči so mu spet postale vlažne. »Takah reči pa človek ne sme govoriti. Niti v šali. Takih besed ne maram slišati.«

Stara Kajzarica je prišepala k njemu in ga prijelja za lase. »Peter, ti si dober človek. Zaradi tebe mi je hudo, da sem rekla te neumosti.« Zastokala je in se vrnila na

svoj stol. »Pustimo ljudi, naj govore kar hočejo.«

Potem je prisluhnila. »Otrok prihaja. Ta naj nikar ne zve, kaj se govori, dokler ne bo potrebno.«

Hitri koraki so se začuli v veži. Lizika, ki si je trgala ruto z glave, je stopila v izbo. Njen obraz je bil spačen, kakor bi se ji bila primerila kakšna nesreča.

»Otrok? Kaj pa je?« se je prestrašila Kajzarica.

Lizika je stopila k mizi. Ruto je vlekla za sabo in rekla: »Mati, nič kleja nisem prinesla. Kramar je rekel, da nama ničesar več ne prodaja.«

Peter, ki menda ni videl ničesar drugega kakor Lizikin blede obraz, je nerodno vstal in oprl trde pesti ob mizo. Njegove široke ustnice so postale ozke in bele. Oči so se mu iskrale, kakor bi se bila v tej tri cente težki človeški dobroti iznenada zbudila jeza, ki še nikoli v petindvajsetih letih ni našla prostora v grčavi glavi.

Kajzarica je zastokala in mu pokimala. »No, vidiš, zdaj nama vsaj ni treba več ničesar prikrivati.« Obrnila se je k dekletu. »Tako? Ničesar več nama kramar noče prodajati? Je pač dober kristjan, ali ne? Ta hudobca ne mara imeti za svojega odjemal-

ca. No, si bom pač drugič naročila klej iz mesta.«

Zmedeno je Lizika pogledala mater, kakor ne bi bila mogla tega miru razumeti. Cisto ugaslo je zvenel njen glas, ko je rekla: »Mama, ali že veš, kaj govore ljudje o nama?«

»Peter mi je povedal.« Kajzarica je pogledala svojo hčer. Ko je videla njene obupane oči, je zagnala deščico, ki jo je držala v roki, stran in skrila obraz v dlaneh. Toda rekla ni niti besede več.

Ta materin mir pa je menda Lizikino razburjenje še povečal. Kakor zmešana se je okleščila z rokami Petrove lakti. »Ti mi povej! Ali smejo ljudje o nedolžnih take reči govoriti? Ali naš ljubi bog to pusti? Peter, ti poznaš boga. Saj si mi že dostikrat rekel, da ga poznaš bolje kakor vsi drugi. Zdej govori! Ali sme dopustiti takšne reči, če hoče veljati za pravičnega? Ali sme dovoliti take krivice?«

Peter je skomignil z rameni. »Človek bi si seveda misli, da takšne hudobije ne sme dopustiti.« Njegov glas je izgubil vso barvo. »Časih pa dovoljuje reči, da se človek več ne spozna, veš. Toda poslušaj me, Lizika! Oprezno je vzel njene roke med svoje, kakor dragotino, ki se hitro razbije. Pri ljudeh, vidiš, pa če so najbolj pametni, je razum slabo odmerjen. Do konca sveta bi radi gledali s svojimi malimi očmi. Pa povsod stoji kakšen zid. Nihče pa ne more videti tega, kar je za zidom. In to, kar hoče naš ljubi bog, — ne pozabi tega, otrok, — to leži vse za zidom in nihče ne more tega

Odhajanje in prihajanje naših rojakov iz tujine

Ljubljana, avgusta.

Letos nas je obiskalo več skupin naših izseljencev, kar je dokaz, da naši ljudje ne pozabljajo domovine, čeprav jih ona pogosto pozabi. Te dni je prispelo v Ljubljano 140 naših izseljencev, rudarjev z družinskimi člani, zaposlenih v Franciji. Prišli so prav za prav nenapovedano, ker bi po prvotnem sporočilu morali prispeti dan pozneje. Po naključju se je na Jesenicah sestal z njimi tajnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Švajger in jih je spremil v Ljubljano. Na ljubljanski postaji jih je pozdravil izseljenski nadzornik g. Fink. Doma bodo ostali približno tri tedne. Za obisk porabijo redni letni dopust. Največ med njimi jih je iz rudniških okolišev in z Doljenskega.

Razen njih so se pripeljali v Ljubljano tudi otroci naših izseljencev iz Westfalskega, ki po večini še niso videli svoje prave domovine in ki jim je postal občevalni jezik nem-

ščina. Ti otroci so živ primer, kako se izgublja naša kri v tujini. Skupina šteje 40 otrok. Prišli so k nam letovat. Letovanje jim je omogočilo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, ki je dalo v ta namen 50.000 din, kakor smo bili že poročali. Otroke vodi izseljenski odposlanec Mirko Kranjc. Iz Ljubljane so se odpeljali z avtobusom v Krajevico, kjer bodo letovali 20 dni v Domu Franje Tavčarjeve.

Dne 24. avgusta pa se je iz Ljubljane vrnila nazaj na Westfalsko skupina naših rojakov, ki je bila prišla za tri tedne na obisk domovine. K slovesu so se na postaji zbrali številni sorodniki, prijatelji in znanci. Ko je lokomotiva potegnila za seboj dolgo kolono vagonov, so zaplapolali številni robci, iz slehernega kupeja so mahljali naši ljudje za slovo s cvetjem, ki ga ponese s seboj, da jih bo še nekaj dni spominjalo na domačo grudo.

Notranji minister dr. Korošec o volitvah

Kakor poroča ponedeljski »Slovenec«, je na nedeljskem zborovanju v Ljutomeru govoril med drugimi tudi notranji minister dr. Anton Korošec, ki se je v svojem govoru dotaknil vprašanja volitev v narodno skupščino. Zanimiva je predvsem njegova ugotovitev, da se volilni zakon najbrže ne bo izpremenil in da bo o tem razpravljala morada šele bodoča narodna skupščina. Po poročilu »Slovenca« je dr. Korošec med drugim izjavil:

»Kakor ste včeraj in danes brali, se je v vladi izvršila majhna izprememba. Ta izprememba oseb ne pomeni izpremembe programa. Smer vladne politike se ne bo izpremenila. Mi ostanemo zvesti svojim programskim izjavam v senatu in skupščini in programu Jugoslovenske radikalne zajednice.

Bolj kakor za vladno izpremembo se politični svet zdaj zanima za nove volitve. Kdaj

bodo nove volitve? Tako nas sprašujejo na vsak korak. Odkrito in jasno povem: Vlada o tem še ni sklepala, nimamo še nobenega dokončnega sklepa. Zato so pa vse govornice o kakem trdnem postavljenem datumu brez vsake podlage. Kljub temu pa je čas, da že zdaj začnemo delo za dober izid prihodnjih volitev. Mi se prihodnih volitev ne bojimo, ampak že zdaj lahko postavimo napoved za izid prihodnjih volitev. V vsej državi bo ponovno zmogala Jugoslovenska radikalna zajednica, na Hrvaškem bo tokrat še močna bivša Hrvatska seljačka stranka, vse druge stranke in pa strančice ostanemo, droben fizičček, katerega bomo drugi pozobali. Kdaj torej bodo nove volitve? Da volitve še ne bodo jutri, za to naj vam bo dokaz dejstvo, da vlada tudi še ni prinesla odločbe o volilnem zakonu, po katerem naj se prihodnjic voli. Res je, da je vlada obljubila nov volilni zakon, a se ni

Da je prišel do župnišča, je moral iti čez pokopališče. Ko je stopal med grobovi, je neprestano gledal na vse strani, kakor bi bil nekaj iskal. To mu je ostalo v navadi že od otroških let: da je z blodnimi pogledi iskal materin grob, o katerem nihče v vasi ni vedel, kje se nahaja.

Ko je šel mimo cerkve, se je z roko dotaknil zidu, kakor bi bil moral po dotiku teh posvečenih kamnov priti nekaj nanj, — nekaj dobrega in svetega. Pred odprtimi cerkvenimi vrati se je prekrizal in pokimal v hladno, tiho notranjost, kakor človek, pozdravi starega znanca. »Ti in jaz, midva druživa skupaj, kaj?« Tako je govoril sam pri sebi. »Ti držiš z menoj in jaz s teboj. Saj vem, kdo si. Saj je bil moj dom v tvojem svetem domu!«

To ni bilo mišljeno kar tako. Resnica je bilo: Peter je imel svoj dom v cerkvi!

Pred petindvajsetimi leti in nekaj meseci je bila med ženskami, ki prihajajo za žetev v hribe, da gobe dela pri kmetih, tudi neka bolehnata tučka. Nekega večera je prišla v vas in nihče ni vedel, odkod. Videlo se ji je, da bo prav kmalu imela svojo težko ura. Zato je slišala surove besede, kjerkoli je potrkala. Toda delovnih moči je manjkalo, in zato jo je naposled le nekdo vzel. Maruša Zdzilka se je pisala. Znala je samo nekaj domačih besed in ker kmetje njeneva jezika niso razumeli prav dobro, je niso dosti izpraševali. Dovolj jim je bilo, da je svoje delo prav opravljala. Njen priimek pa je bil za trde hribovce nekaj težavnega. Zato so ga v šali in iz nerodnosti pačili. Ze takoj prve dni je dobila novo ime, Mokra

Maruša so ji pravili, ker je med delom zmerom jokala. Zvečer, ko so hlapci in dekletje odšli domov, je ostala Maruša na polju, jedla v razoru svoj kruh in potem odšla spat na kozolec, ki jih je bilo na travniku vse polno.

Neko noč pa je prišla na vas in prosila prenočišča. Povsod so ji vrata pred nosom zaprli. Nihče ni maral imeti »tuje izgube« pod streho. Samo cerkvena vrata so bila odprta.

Drugo jutro, okoli štirih, ko je prišel cerkovnik v mračno cerkev, da bi zvonil k zornicam, je zaslišal pri Marijinem oltarju otroško vekanje. Misli je, da straši in je zbežal proti župnišču, da bi zbudil gospoda in poklical pogumbe može na pomoč. Po vasi je nastal krič in vrisč. Pol vasi je prišlo, saj so bili ljudje že po večini pokoncu in so se odpravljali na polja. In gospod Felicijan, ki je bil takrat še v najlepših moških letih, se je moral pokoriti praznovernim vaščanom in jim dati blagoslov, preden so se upali stopiti v cerkev. Tedaj so dobili na lesenih stopnicah pred Marijinim oltarjem novorojenčka, tako dobro razvitega, da bi se bila lahko vsaka kmetica pobahala s takšnim močnim otrokom. Zraven kričnega dečka pa je ležala mrtva mati, že hladna in otrpla. Maruša so pokopali nekje za cerkvenim zidom. Osirotelega otroka, ki so ga v cerkvi našli, je krstil gospod Felicijan na ime apostola Petra. To je bilo prav tako, kakor bi bil slutil, kakšna pobožnost bo še nekoč kraljevala v srcu Petra Zdzilka.

Petrov prihod v življenje je bil združen z velikimi težavami in z veliko jezo za vso

vezala na noben rok. Zaradi tega bo morala vlada v prihodnji dobi odločiti tudi o tem, ali že zdaj predloži senatu in narodni skupščini nov volilni zakon ali pa svojo dano obljubo preneša na novo narodno skupščino.

Vse to so reči, o katerih danes še ne moremo s točnostjo govoriti, a bližna bodočnost bo prinesla jasnost tudi v ta vprašanja.

Politični pregled

V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom krajevih namestnikov so bile 25. avgusta

sprejete ostavke,

ki so jih dali minister za trgovino in industrijo dr. Milan Vrbanič, minister za vojsko general Ljubomir Marić in minister za telesno vzgojo naroda dr. Vjekoslav Miletić. Vsi so bili postavljeni na razpoložnje. Za novega ministra za vojsko je postavljen armadni general Miljutin Nedić, načelnik glavnega generalnega štaba, za ministra za trgovino in industrijo inž. Nikola Kabalin in za ministra za telesno vzgojo dr. Mirko Bujčić, župan mesta Splita.

Londonški »Sunday Times« je prinesel vest,

da namerava angleška vlada preko svojega predstavnika v Berlinu napraviti nov korak pri nemški vladi

in pojasniti svoje stališče na podlagi novih predlogov praške vlade in razgovorov, ki se vodijo v Pragi ta teden s sudetskimi Nemci. V zvezi s tem je angl. vlada ustanovila posebno odbor, ki ga sestavljajo predsednik vlade Chamberlain, minister zunanjih del lord Halifax in finančni minister Simon. Ta odbor bo na posebnih sejah razpravljal o češkoslovaškem vprašanju, med tem ko bo lord Runciman istočasno vodil pogajanja v Pragi. Na ta način bo imela angleška vlada stalen vpliv na razgovore v Pragi. V Londonu z boljznijo gledajo na dogodke, ki se bodo ta teden odigrali v Pragi. Če nova osnova, ki jo je pripravil lord Runciman in ki jo bo češkoslovaška vlada predložila sudetskim Nemcem za nadaljnja pogajanja, ne bo sprejeta, bo težavno najti novo podlago za nadaljevanje pogajanj.

Vodstvo sudetsko-nemške stranke je izdalo razglas, po katerem naj bi se člani te stran

faro. Gospod Felicijan je res poskušal pomiriti razburjenje svojih »otrok v gospodu«, toda cerkev je bila onečaščena in treba jo je bilo nanovo blagosloviti. Zaradi tega je nastala nova jeza in nekaj, kar je pomenilo za vaščane še več. — novi stroški. Tako je vsi farani od pokojnega starega Jeznika, Julkinega starega očeta, do najubožnejšega plačevalca, bere, postrani gledali »cerkvenega pankrta«. Gospod Felicijan bi bil v svoj dobroti najraje vzel pajdenčka v župnišče, toda Katra, njegova kuharica, ni mogla prenašati otroškega vrisča niti v sosesčini, kaj šele v župnišču. Tudi je rekla, da se otrok v župnišču prav tako malo spodobi kakor porodnica v cerkvi. Gospod Felicijan se je moral ukloniti. Samo nekaj je dosegel s svojo trdovratnostjo; da je smel za najdenčka kupiti to, kar je prvo leto potreboval, in da je dala občina na svoje stroške otroka k neki stari vdovi, ki so ji rekli Jagrovka, ker je bil njena rajni mož lovec.

Th. osamel otrok. Sredi grdega obraza je imel dvoje oči, ki se bile tako sinje kakor voda. Ker se je malokdo z njim ukvarjal, se je šele s četrtem letom naučil govoriti. V dolgih hribovskih zimah je sedel od jutra do večera na ilovnatih tleh v izbi, od pomladi do jeseni pa pred hišnimi vrati v pesku. Tudi kadar je deževalo, čim manj se je Jagrovka ukvarjala s fantom, tem bolj se je je on oklepaj, in čim bolj ga je pustila stradati, tem močnejši je postajal, kakor bi se bil hranil z zrakov in samotnostjo. Ko je šel v osmo leto in je bil že goden za šolo, je njegova krušna mati umrla.

(Dalje).

ke v bodoče posluževali vseh pravic do obambe v sili, kadarkoli bi bili napadeni.

Razglas sudetskih Nemcev pa je bil odločno zavržen.

Po radiu v Pragi je bilo oddano sporočilo, ki pravi med drugim: Če bi kdo ta razglas zlorabil, da bi motil javni red in mir, bo naletel na strogo postopanje državnih oblastev. Tudi že razširjenje tega razglaša pomeni protizakonito dejanje. Red in mir v republikli bodo ohranili le odgovorni organi državne varnostne službe, nikakor pa se ne bo očeval s kakšno protizakonito »obrambo v sili«.

Izredno zanimanje je izzval

sestane med lordom Runcimanom in vodjo sudetskih Nemcev Konradom Henleinom.

Poslanec sudetskonemške stranke je glede na ta sestane, ki je bil v nedeljo, dejal, da se zdaj pričena odločilna bitka.

Po večdnevem obisku v Nemčiji je v ponedeljek

madžarski državni upravnik Horthy zapustil nemško ozemlje

pri Hainburgu na Dunavu in se s parnikom vrnil v Budimpešto. V pristanišču se je zbrala poleg državnih predstavnikov velika množica, ki je madžarskemu gostu prirejela počastitve

Kakor kaže, se na španskih bojiščih republikanci spet močneje gibljejo. Na jugu

republikanci nadaljujejo ofenzivo.

Na Ebru v okolici Cerbere so frankovci nadaljevali napade zlasti pri Kanaletasu in na hrib Aligo. Kljub srditim napadom se pa frankovcem ni posrečilo prebiti republikanskih vrst. Na estemadurskem bojišču so republikanci vzdržali frankovski pritisk.

Po vesteh in Hongkonga

se je pričela nova kitajska ofenziva na severnem obrežju Jangcei

Kitajci so že pri prvih napadih dosegli velike uspehe. Pregnali so Japonce iz strateško pomembnega mesta Vusunga in jih potiskajo nazaj proti Ankingu. Po japonskih poročilih se velika japonska ofenziva mimo jezera Pojanga proti zapadu razvija v vsej naglici. Okrog Hankova je baje velika kitajska vojska, ki šteje 800.000 mož. Zato bo po japonskem zatrjevanju borba za Hankov trajala še zelo dolgo. Kitajska vojska je izredno dobro oborožena. V severnem delu province

Hopeja sta prešla na kitajsko stran dva velika mandžurska oddelka v polni bojni opremitvi.

Bivši predsednik katalonske vlade Afire je dal dopisniku »United Pressa« izjavo, iz katere povzemamo: Smatram, da ne bom izdal tajnosti, če povem, da se bo ob koncu tega ali v začetku prihodnjega meseca sestavila nova vlada pod vodstvom Negrina. V njej bodo zastopane vse stranke.

Edini namen te vlade bo, da okrepi edinstvo republikanske Španije,

da bo lahko vodila vojno do zmagovitega konca. Vojna bo lahko še dolgo trajala, kajti velike utrdbe, zgrajene v zadnjih mesecih na obeh straneh, onemogočajo naglo napredovanje vojske. Upi republikancev so v tem, da jih vodijo mladi oficirji, izsolani na najboljših vojnih akademijah v tujini. Toda ni izključeno, da se utegne vojna končati naglo. Prej ali slej pride v poedinih krajih, zasedenih od sovražnika, do upora, ki bo nam koristil. Iz krajev, zasedenih od Francovih čet, prihajajo neprestano vesti o nezadovoljstvu prebivalstva, med tem ko je republikanski del Španije miren.

Ameriški zunanji minister Cordell Hull je imel

ob priliki 10letnice Briand-Kellogovega pakta govor,

v katerem je med drugim dejal, da ob tem jubileju želi spomniti vse države, ki so podpisale ta pakt, da so s tem podpisom dale obljubo odreči se vojni kot sredstvu za dosedaj političnih namenov.

Gospodarstvo

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili 31. avgusta v devizah (s prišteto premijo):

1 holandski goldinar za 23.74 do 23.88 din;
1 nemško marko za 17.46 do 17.60 din;
1 angleški funt za 212.01 do 214.06 din;
1 ameriški dolar za 43.28 do 43.65 din;
100 franc. frankov za 118.77 do 120.21 din;
100 češk. kron za 150.24 do 151.34 din;
100 italijanskih lir za 228.70 do 231.78 din.

Vojna škoda se je trgovala v Zagrebu po 481 din. Nemški kfirinski čeki so bili v Ljubljani po 14.26 din. Ta teden so spet oslabili.

Drobne vesti

— Ljubljana v jeseni, jesenska prireditel Ljubljanskega velesejma, se otvori danes 1. septembra in bo trajala do 12. septembra. Za prireditel je generalna direkcija državnih železnic dovolila polovično vozno, in sicer za potovanje v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra. Na odhodni železniški postaji je treba kupiti poleg cele vozne karte do Ljubljane še rumeno železniško izkaznico za 2 din. Na to izkaznico bodo v Ljubljani na velesejmu dali potrdilo o obisku in izdali velesejmsko legitimacijo, nato pa bo imel obisko valec brezplačen povratek. Na jesenskem velesejmu bomo videli: mednarodno razstavo fotografije in filma, umetnostno razstavo, razstavo »Naši gostje«, ki jo priredi Zveza gospodinj, razstavo industrijskih in obrtnih proizvodov med njimi tudi razstavo pohištva. Posebno velika bo razstava kmetijskih strojev, avtomobilov in motornih koles in radijskih aparatov. Razsežna bo tudi razstava živilske industrije. Tekma harmonikarjev za prvenstvo Jugoslavije in prehodni pokal za leto 1938-39. bo 11. septembra. Obiskovalcem bo na razpolago prijetno zabavišče.

— V juliju so narasle vloge pri slovenskih hranilnicah za 21 in pol milijona dinarjev. V juliju letos so po podatkih Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani narasle skupne vloge pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah za 21.494.720 din na 1.094.884.800 din. Vloge na knjižice so narasle za 2,8 milijona 637.673.969 din, vloge v tekočem računu pa za 18.6 milijona na 457.210.831 din. Vloge na knjižice so narasle pri 7 hranilnicah, vloge v tekočem računu pri 10 in skupne vloge tudi pri 10 hranilnicah. Število vlagateljev na knjižice je naraslo pri 7 hranilnicah, v tekočem računu pri 10, skupno število vlagateljev pri 7 hranilnicah in znaša 133.956, torej nekaj manj ko ob koncu letošnjega junija. Celotna slika gibanja vlog pri hranilnicah je torej zelo ugodna in dokazuje, da se zaupanje v hranilnice in denarne zavode stalno dviga, kar se kaže zlasti pri novih vlogah.

— Vinske bolezni in napake je naslovlični knjižici, ki je izšla v založbi Zveze združenj gostilničarskih obrti dravske banovine, katero je napisal priznani vinarski strokovnjak, sedanjí kletarski nadzornik v Ljubljani g. inž. Ivo Zupanič. Knjižica razpravlja v lepí in lahko razumljivi besedi o glavnih bo-

ZLATA ZANKA

JAMES OLIVER CURWOOD

9

R O M A N

Med tem ko je Olaf zaprl vrata in jih čvrsto zadela, se je Celija oprstila četo-vega objema in stopila k Filipu. Z bfeštečimi se očmi je položila roke okoli njegovih ram. Sved je stal poleg kakor žadet od strele, in tudi belobradati Arnim je začuden gledal prizor. Celija se je povzpela na prste in poljubila Filipa, nato pa je nekaj rekla staremu možu. Tem besedah se je Olaf tako začudil, da je slišno odprl čeljusti. Stari mož je podal Filipu roko, da bi ga pozdravil, in takoj nato se je Celija spet vrgla svojemu očetu okoli vratu.

Olaf Anderson jim je obrnil hrbet in pritisnil nos na steno ob dva palca široki razpoki med deskami. Filip je bil nekoliko zadregi, ko je stopil ob njegovo stran.

»Kaj je rekla Olaf?« je začel pogovor s tovaršem.

»Da se bo omožila s teboj, če se resimo iz tega pekla«, se je zahihital Olaf. »Srečo imaš, res, capin, ti rečem. Predstavljaš si samo, da se hoče Celija Arnimova omožiti s takim klatežem, kakor si ti. Le dobro je, da se to ne bo nikdar zgodilo, in če počes tega verjeti, se samo nauži krasnega razveda, ki ga imamo od tod. Okoli ogle v drugo steno sem tudi napravil luknjo, skozi katero lahko gledaš.«

Filip je pritisnil svoje oči k razpoki, ki mu jo je bil pokazal Olaf, in je zagledal gozd, ki se je tulka s širokim jezikom proti

jasi končaval za kočo. Med drevjem je kar mrgolelo v kožuhe zavitih postav. Bilo jih je kakšnih petdeset in nihče si ni prizadeval, da bi iskal kritje za drevjem.

Olafu se je zdaj zardelo, da je prišel trenutek, ko je treba Filipu obrazložiti položaj, in Filip je razumel, zakaj se stari Arnim ni dal poprej prav nič motiti od divjih krikov in strelov, ko je pozdravljal svojo hčer. Na podobnih hrušč sta se morala oba moža v teku časa že navaditi.

»Že štirideset dni nas nadlegujejo,« je začel Olaf in povedal svojo zgodbo kratko in jedrnato, kakor bi bil podal poročilo svojemu predstojniku: »Osemdeset patronov sva imela v začetku in mesečno količino živila za enega moža, toda bila sva dva! Predvečrajšnjim so bili porabljeni vsi naboji do treh. Včeraj je bilo mirno. Kaže, da pripravlja sovražnik veliko reč. Stražala sva že in danes sem poskušil svojo lovsko srečo. Prešenetil sem nekaj Eskimov pri prevozu mesa in začel sem z njimi boj. Toda dobili so pomoč in mital sem porabiti dva izmed svojih nabojev in izgubil sem boljši del svojega plena. Samo eden naboj mi je še ostal in tam v gozdu si videl dokaz, da so spoznali naš položaj, sicer bi se nam ne bili pokazali. Moj kaliber je tristoštrideseti, a tvoj?«

»Prav tako tristoštrideseti,« je naglo odgovoril Filip. Kri mu je začela ščemeti od bojevitosti za bližajočo se bitko. »Da ti

bom polovico nabojev. Iz Forta Churchilla sem bil poslan na obhod in sem se potem na svojo pest lotil drugih reči.«

Filip je še zmerom gledal svojo razpoko v steni, čeprav se je bilo zunaj vse pomirilo in so se Eskimi umaknili nazaj v gozd. Povedal je Olafu na kratko, kaj se je bilo zgodilo od srečanja z Bramom Johnsonom, a Olaf je pri poslušanju krepko zvečil košček jelenjega mesa, ne da bi se bil umaknil s svojega opazovališča.

»S svojimi štiridesetimi naboji bom onim tam zunaj zaigral majhno peklensko igro, ko se bodo spet pokazali na jasi in nam omogočili zanesljiveše ciljanje,« se je široko zarežal Olaf, ko je bil Filip končal svojo zgodbo.

Nenadno je Filip pridržal sapo. Iz gozda so se pripeljale sani. Sledile so še druge in tretje in četrte. Za vozili in poleg njih je stopalo kakih trideset v kožuhe oblečenih postav.

»To je Blake«, je vzkliknil Filip.

Anderson se je obrnil od stene. V njegovih očeh je vzplamtel čuden, zelenkast ogenj, a okoli ust mu je zaigral njegov stari smeh. Pokazal je z dolgo roko na obe proti jasi obrnjeni steni kože. »To je položaj bitke,« je pojasnil. »Napadli nas bodo s teh dveh strani, in zato sem napravil po eno strešno luknjo v vsako steno. Stari mož ne strelja zadosti zanesljivo, zato v borbi na daljavo ne moremo računati z njegovo pomočjo. Šele, če nastane boj od blizu, bo pomagal s krepelom. Stene te gostoljubne kože so iz tankih jelovih desk, in oni tam imajo dobre puške, katerih krogle bodo stene vrtele. Edino, kar nas je doslej reševalo, je bilo dejstvo, da so ti

leznih in napakah vina, poleg tega pa obravnava na kratko vzroke motnosti vina in opiše v jedrnatih obliki glavna sredstva in pripomočke za čiščenje in zdravljenje pokvarjenih vin. Ker upošteva pisec določbe veljavnega vinskega zakona in se poslužuje izkušenj modernih pridobitev v kletarstvu, bo knjižica odlično služila našim gostilničarjem in vinskim trgovcem. S pridom pa bodo segali po njej tudi vinogradniki, ker jim bodo s posebnim ozirom na sedanje razmere pazljivo obdelana kletarska vprašanja res dober in zanesljiv svetovalec.

D O P I S I

FORMIN (Smrtna kosa). V ponedeljek 22. avgusta je preminila v ptujski bolnišnici za posledicami krvnega zastrupljenja mlada žena Julika Voglarjeva. Vzrok zastrupljenja je bila neznatna ranica na nogi, kateri pokojnica ni posvečala nikake pozornosti. V soboto 20. avgusta zjutraj, ko je mož Martin odhajal na delo, se je še počutila zdrava, ko pa se je zvečer vrnil, mu je potožila o hudih bolečinah v glavi. V nedeljo zgodaj so jo odpeljali v bolnišnico, kjer pa ji niso mogli več pomagati in je naslednji dan umrla. Šele je šele 27 let in je zapustila potrtemu možu dva otročička, izmed katerih najmanjši je star komaj pet tednov. Z možem sta uživala mirno in zadovoljno življenje. Bila je dobra žena in prijazna soseda. Blag ji spomin, njenim svojem pa iskreno sožalje!

KOZJE. V sredo 17. avgusta smo položili k večnemu počitku daleč na okoli znanega posestnika in dolgoletnega gostilničarja g. Franca Gučka. Kako je bil blagopokojni priljubljen, so pokazali spremstvo k zadnjemu počitku in venci in cvetje, v katerem je bil domala zasut. Pevci so zapeli pred hišo žalosti, in ob grobu v srce segajoče žalostinke, a gasilska četa se je s praporom poslovila od dragega člana. G. dekan je opisal življenje blagopokojnega, ki je trški občini dolga leta županoval, bil predsednik Gostilničarske zadruge, upravni odbornik posojilnice in še na drugih vodilnih mestih. Kdo ga ni poznal kot prijetnega družabnika! Koliko lepih uric nam je pripravil. Če je bil človek malo otožen, pri njem je našel razvedrilo z dobro besedo, ali pa je zaigral na kakšen instrument, saj je obvladal harmoniko, kitaro, gosli in tudi

klavir. Dobri in pošteni mož, ki je tudi o drugih mislil, da so pošteni, je doživel mnogo razočaranj. Nobeno oko ni ostalo brez solz, ko je g. dekan končal: »Vsemogočni bo upošteval, kar je tu na zemlji dobrega storil!«

LESCE. (Smrtna kosa). Kovaški mojster in posestnik, 78letni Andrej Kapus se je namenil nedavno na polje. Odpeljal se je z vozom na njivo, tamkaj pa je padel z voza tako nesrečno, da je dobil hude notranje poškodbe. Ponesrečenca so spravili domov, kjer je obležal. Zdravniška pomoč je ostala zaman in je gospodar naslednjega dne umrl. Pogreba se je udeležila velika množica, kar je pričalo o veliki priljubljenosti pokojnika med vaščani. — Kruta usoda je hotela, da je prišla družinica ključavničarskega pomočnika Langusa ob svojo mater. 24letni Tereziji se je napravil na ustnicah neznamen mozolj, čez noč pa je nastopilo zastrupljenje. Nesrečnico so odpeljali z avtom v bolnišnico, kjer so takoj spoznali brezupni položaj in svetovali, naj umirajočo bolnico hitro odpeljejo nazaj na dom. To se je tudi zgodilo in je mati takoj po prevozu domov izdihnila. Pokojnica zapušča moža in dva nepreskrbljena otročička.

MALA NEDELJA. Veliko zanimanje vlada za veliko sokolsko tombolo, ki bo na angelsko nedeljo 4. septembra ob 15. uri. Tombol je 20 in še 500 krasnih dobitkov v vrednosti nad 12.000 din. Po tomboli velika ljudska veselica.

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI. (Smrtna kosa). V vasi Sutni pri Sv. Križu je umrl v 60. letu starosti g. Ivan Jarkovič, posestnik in bivši trgovec. Bil je mož kremenitega značaja, poštenjak in vedno naprednega mišljenja. Bolezen na želodcu ga je mučila od vojne časa in mu je zdaj pretrgala nit življenja. Zapušča ženo in sedem otrok, med katerimi so štirje nedoletni. Bodi mu blag spomin, njegovim svojcem naše sožalje!

SV. MARJETA NIŽE PTUJA. Kakor na mnogih krajih bo tudi pri nas banska uprava priredila premiranje pingavske rodovniške živine. Prireditev bo v petek 2. septembra na vrtu Muhiča Ivana v Gorišnici. Za prigon na razstavo je določenih 109 glav živine. Skupna sredstva za nagrade znašajo okoli 6000 din, ki so zbrana iz prispevkov banske uprave, države, sreskega kmetijskega odbora in občin. Pri nas je selekcijsko delo šele v razvoju in bo potrebno še zelo mnogo požrtvovalnega dela in pravega umevanja. K temu

volasega moža je bil skrivljen, a ko mu je Filip pogledal v oči, ki so ležale globoko v svojih jamicah in ki so ko sokolje oči predirale v Filipovo dušo, je vedel, da ne stoji nasproti njemu slaboten starec.

Od Olafove strelne luknje je zazvenel kovinski drlesk puške, ko je napolnil nabojišče z naboji. Zdaj se je Olaf obrnil k Celiji in njenemu očetu. Iz kretenj, ki so spremljale njegove besede, je povzel Filip, da jima je nasvetoval, naj si poiščeta zaklonišče za vdelanimi posteljinimi ogradjami. Tam je Olaf privezal tudi pse.

»Krasen boj bo to«, je rekel potem Filipu. »Mislim, da je boljše, če se že pripravimo. Kmalu se bodo začeli primikati. Ali si naboje bratski razdelil.«

»Sedemnajst na vsakega.« Filip je že stal na svojem prostoru in preizkušal puško. V naslednjem trenutku mu je srce za trenutek zastalo. Pogled skozi razpoko mu je pokazal, da se je bila od gozdnega roba ločila dolga, tanka veriga mož in se začela v strnjeni črti premikati.

»Že gredo«, je vzkliknil proti Olafu. »Napraviti hočejo zagón do gričevja med nami in gozdom. Za božje ime, Anderson, saj to je cela vojska Eskimov!«

»Ni jih mnogo več kakor sto, Filip«, je odvrnil Šved. »Saj ne bo tako hudo. Nikar prehitro ne streljaj. To bo lepa strelna vaja, in midva morava napraviti osemdeset odstotkov zadetkov. Streljaj šele, ko ne bo gozd kot ozadje več oteževal merjenja in jih bova proti snegu videla ko na tarči. Naš zdajšnji položaj je nebeški v primeru zasedo, v katero so bili zvalili mene in moje rajnike to-

pa je zlasti potrebna ureditev gnojišč in gnojničnih jam in s tem temeljito izboljšanje krmskih pogojev, ki so v našem okolišu zelo pomanjkljivi.

STRIGOVA. V našega Sokola, ki je še zelo mlad, je prišlo po vsesokolskem zletu v Pragi novo življenje. Društvo si s svojim delom čedalje bolj utira pot med najširše plasti našega podeželja in pridobiva čedalje več kmečkih članov. Nedavno je društvo ustanovilo svoj strelski odsek, h kateremu se je prijavilo nad 30 članov. Vodi ga marljiv brat Rep. Poleg tega odseka je bil ustanovljen tudi sokolski strelski odsek, ki ga vodi brat Žitnik. Društvo ima nadalje lepo urejeno knjižnico, ki bo začela spet redno poslovati. V zadnjem času se društvo pripravlja na svojo vsakoletno sokolsko tombolo, ki bo na male maše dan, to je 8. septembra. To je navadno največja tombola Medmurja, ki je privabila lani na tisoče ljudi, ki so se potegovali za tisočake. Tudi letos bodo na vrsti tisočaki, zato pridite vsi. Po tomboli bo velika narodna veselica brez vstopnine. Kdor želi kupiti Vodnikove knjige, ki bodo izšle meseca novembra, naj plača v trgovini g. Senčarja Metoda v Štrigovi znesek 20 din. Prejel bo 4 lepe knjige.

Domače novosti

* Kralj Peter II. bo doplnil 15 let. Prestolnica bo 6. septembra slovesno počastila rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Ta dan bo dopolnil mladi kralj 15 let. Poleg velike parade vojaštva na Banjici bo tudi beograjska občina priredila vrsto slovesnosti. Razume se, da bodo večje slavnosti tudi po drugih pomembnejših mestih v državi.

* Kraljevič Andrej je ozdravel. Nj. Vis. kraljevič Andrej je prejšnji četrtek dopoldne zdrav zapustil ljubljansko Leonišče, kjer je bil operiran zaradi vnetja slepiča. Pred odhodom je mali kraljevič stopil pred zdravnike in se jim v srbohrvaščini prisrčno zahvalil. Obenem je izročil: primariju dr. Bogoljubu Dragašu red sv. Save III. stopnje, primariju dr. Božidarju Lavriču red jugoslovenske krone III. stopnje, asistentu dr. Vence slavu Arku red sv. Save IV. stopnje, hišnemu zdravniku Leonišča dr. Pavlu Krajcu red sv. Save IV. stopnje in nakotizerju dr. Milanu Žumru red sv. Save V. stopnje. Poleg odliko-

variše. Kako sem takrat ušel, mi je še danes uganka.«

Zdaj se je korakajoča veriga ustavila pri zadnjem nizkem drevju pred gozdom, kakor bi bila hotela izzvati streljanje oblegancev.

Olaf je zarenčal. »Strategija«, je zagodrnjal. »Vedo, da so zaloge naše municije majhne. V tem trenutku nezaposljenega čakanja se je ponudila Filipu priložnost, da je zastavil Olafu nekaj vprašanj. Začel je:

»Upam, da me boš razumel, Olaf. Ona in jaz sva napravila peklenko pot, in jaz jo ljubim. Če se rešiva iz tega pekla, bo moja žena. Obljubila mi je to. Pri tem ne razumem niti deset besed njenega in ona ne več mojega jezika. Kaj se je zgodilo? Zakaj je bila v koči Brama Johnsona? Ti razumeš danski in si bil nekaj časa z njimi.«

»Zadnja povelja se bodo izdala«, je prekinil Olaf Filipa, kakor bi ne bil prav nič slišal njegovih vprašanj. »Pripravlja se nekaj več kakor preprost izpad do verige gričev. Blake je skoval premeten načrt in pribavil vse potrebno. Ali vidiš krdeca, ki še čakajo v ozadju? Ti nameravajo prinesiti semkaj stenolome. Ti bodo torej od gričevja napravili drugi naskok na kočico.« Ne da bi bil izpremenil glasu, je nadaljeval: »Moji tovariši so svoja življenja drago prodali. To ti bom pozneje obrazložil. Nato sem se sam sedem dni klatil okoli in naletel na taborišče Arnima s hčerko in dvema Rusoma. Arnim je imel vodnika, dva Kogmoloka od Coronationskega zaliva. Mala vravoga sta nas dva dni potem, ko sem se bil priključil družbi, speljala k Blakeu in njegovi tolpi. Tedaj je križal Bram Johnson s svojimi volkovi našo pot. Bog ve,

vanj je kraljevič izročil zdravnikom tudi lepa spominska darila. Nadalje je izročil večjemu številu sester kolajne za usluge kraljevskega domu, tako predvsem sestri prednici in prvi instrumentarki II. kirurškega oddelka s. Liviji Merlakovi, ki je stregla že tudi princu Pavlu.

* **Rumunski zunanji minister v Dalmaciji.** Te dni je s posebnim vlakom prispel v Split rumunski zunanji minister Petrescu Comnen s soprogo in hčerko. Iz Splita je nadaljeval pot po Jadranu.

* **Ostavka bana savske banovine.** V imenu Nj. Vel. kralja je z ukazom kraljevih namestnikov g. dr. Viktor Ružič na lastno prošnjo razrešen dolžnosti bana savske banovine.

* **Sedem naših letal na tekmi letalcev Male antante.** V ponedeljek se je začela velika letalska tekma Male antante, na praškem letališču. Tekmovat se je namenilo iz Jugoslavije 11 tekmovalcev, a v Prago jih je prispelo samo osem s sedmimi letali. Med našimi tekmovalci je tudi dr. Rape iz Ljubljane.

* **Vedno več nesreč na cesti Maribor—Slovenska Bistrica.** Državna cesta Maribor—Slovenska Bistrica je tako polna jam in jamic, da je menda najslabša cesta v Sloveniji. Zato se dogaja na cesti čedalje več nesreč, k čemu pripomorejo številni ovinki, ki so toliko bolj nevarni, ker je cesta razdrapana. Čas bi bil, da se tej važni cesti posveti večja pozornost.

* **Omladina Jugoslovenske nacionalne stranke za krški srez** bo imela na praznik 8. septembra v posebnih gornjih prostorih gostilne g. Franca Vaniča v Krškem mladinsko zborovanje. Dnevni red: pozdrav predsednika sreske organizacije, govori banovinski odposlanec omladine JNS, govori narodnih poslancev gg. Kovača, Komana in Mravljeta. Začetek ob 10. dopoldne. Vabljeni vsi somišljeniki in prijatelji nacionalne mladine.

* **Ob grobu belokrajinskega rodoljuba.** Te dni je umrl v Črnomlju g. Dore Šetina, šef davčne uprave. Pokojnik je nad vse ljubil Belo krajino, posebno pa svoje rojstno mesto Črnomelj. Bil je eden izmed onih predvojnih naprednih in narodnih delavcev v Beli krajini, ki so neumorno budili narodno zavest in pomagati krčiti pot naši narodni svobodi. Takrat se je ustanovil v Črnomlju tudi Sokol, kateremu soustanovitelj in neumoren načelnik je bil pokojnik. Rajniki je bil vse življenje mož kremenitega značaja, vesten uradnik, pošten, skromen in dosleden do

odkod je prišel in kam je hotel. Kogmoloki so verjeli, da so Bramovi volkovi hudiči, a sam Bram poglavar hudičev. Če bi ne bili tega verjeli, bi nas že ob prvem srečanju v naglici pobili, in Blake bi si bil vzel deklo. Toda Kogmoloke je motilo to, ker je Bram pred deklico čepel na petah in strmel vanjo. Drugega dne sem ga videl sedeti in slišal mrmrati. Tedaj sem opazil, da je občudujoč mečkal nekaj s svojimi štorastimi prsti. Pogledal sem natančneje: v roki je imel dolg, zlat Celijin las. Ko je pogledal mene, je zarlenčal ko razdražena zver; bal se je, da mu ne bi bil vzel zaklada. Vedel je, kaj se je pripravljalo. Vedel sem, da je Blake samo čakal, kdaj bo Bram dalje potoval, da bodo njegovi Kogmoloki spet sposobni za umore. Tedaj sem rekel Celiji, naj da Bramu šop las. To je storila, in od tistega trenutka jo je volčji človek stražil ko pes. Izkušal sem z njim govoriti, a se mi ni posrečilo sporazumeti se z njim, pa potem...»

Šved je zdajci prekinil svojo zgodbo. »Spet se premikajo, Filip! Vzemi na piko nekaj ljudi pri stenolomih in počakaj, dokler jih ne boš razločno videl proti snegu. Šele nato streljaj... No, da nadaljujem zgodbo. Bram in njegovi volkovi so potrebovali novega mesa. Blake nas je napadel, ko je bil volčji človek na lovu. Oba Rusa so umorili. Arnim in jaz sva bila potisnjena v kot in sva bila edino kritje dekletu za nama. Tedaj se je Bram vrnil ko hrumeča huda ura. Vendar se ni vmešal v boj. Prijel je deklico in je izginil z njo ko veter na svojih volčjih saneh. Arnim in jaz sva prispela do koč in tu že štirideset dni in štirideset noči...»

(Dalje prihodnjič).

zadnjega vzdihljaja. Zato mu bodi časten spomin!

* **Glede na nedavni naš dopis o stavki v kamnolomih v Ribnici na Pohorju** smo prejeli pojasnilo, da je podjetje inž. Lenarčiča odklonilo vsako silo nasproti delavstvu. Ker je bila posest nasilno zasedena, ni inž. Lenarčič hotel sodelovati pri razpravah glede kamnolomskega delavstva. Akordni zaslužek v celomesečnem povprečju je znašal, kakor pravi pojasnilo, 5.46 do 6.87 din na uro po posameznih kategorijah delavstva. Te številke so od julija letos, ko je bila zaradi pripravljanja na stavko že zmanjšana delavnost. Objavljamo te podatke, ker ne maramo delati nikomur krivice, čeprav so morda že nekoliko zastareli. Nismo namreč po omenjenem dopisu prejeli nikakega nadaljnega dopisa, kako se je stavkovno gibanje razvijalo.

* **Odkritje spominske plošče pisateljici Ani Planinski - Wambrechtsamerjevi.** Predzadnje nedeljo so na Planini na Štajerskem Ani Planinski Wambrechtsamerjevi na njeni rojstni hiši odkrili spominsko ploščo. Odkritju je prisostvovalo nad 1000 ljudi. Pozdravni govor je imel šolski upravitelj g. Gruden. Popoldne je domača gasilska četa uprizorila na prostem ljudsko igro »Za staro pravdo«, katero je Planinčanom napisala Ana Planinska. Pri igri je sodelovalo okoli 100 ljudi.

* **Pohorska cesta se bliža Sv. Arehu.** Drugo leto poleti bo dovršena in prometu izročena velika pohorska cesta, ki bo držala od Hoč preko Reke do višine blizu cerkve sv. Areha in do Ruške koč. Cesto je začel graditi pred 14 leti okrajni zaštop mariborski in se je potem delo počasi nadaljevalo. Letos se je posrečilo zagotoviti s posebnim posojilom in proračunskimi sredstvi toliko denarja, da je zdaj vse delo do vrha Pohorja oddano podjetnikom, ki z velikim številom delavcev in voznikov dovršujejo cesto. Zemeljska cela bodo končana do ravnine pod Sv. Arehom še meseca septembra. Zgrajen bo tudi odcep od ravnine pod Sv. Arehom do Ruške koč.

* **Žrtve vojne terjajo svoje pravice.** V Invalidskem domu v Beogradu je bilo veliko zborovanje invalidov, katerega so se udeležili odposlanci iz vseh prokrajnih držav. Na zborovanju so obširno razpravljali o sedanjem položaju invalidov in v zaključni resoluciji obrazložili svoje želje in zahteve. Temeljna zahteva invalidov je, da se jim vrnejo pridobljene pravice in to vsem vojnim žrtvam in njihovim družinam. Za invalida naj se smatrajo vse one osebe, ki so dobile rane ali bolezni v izvrševanju svojih dolžnosti za časa vojne. Odstotek nesposobnosti, ki opravičuje do invalidnine, naj se pričinja pri 20 odstotkih in naj višina davka ne vpliva na invalidske pravice. Z novim invalidskim zakonom naj se pravilno uredi odnošaji države do invalidov. Resolucija ob koncu izraža upanje, da bodo invalidi naposled prišli do svojih pravic.

* **Staršem najtopleje priporočamo** znano enoletno trgovsko učilišče državno priznani »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domo-branska 15. Ko dovršijo učenci nke to enoletno šolo, imajo možnost nastopiti najrazličnejše pisarniške službe in tudi otvoriti svoje trgovsko podjetje ob zadostitvi zakonskih predpisov. **Zavod je potrjen od ministrstva trgovine in industrije.** Sprejemajo se učenci gimnazij, meščanskih šol in tudi višjih razredov narodnih šol. To je najbolj praktična šola za pisarniške poklice, največji in najmodernejši zavod te vrste v Sloveniji. Pišite po brezplačne slikane prospekte. Vpisovanje do 12. septembra.

* **Mladeniči rekruti** ki ste potrjeni pa imate skrajšan rok službe, želite čimprej vstopiti v kader ali odložiti službo v kadru informirajte se in uredite svoje zadeve pravočasno! Ako je rok zamujen, se ne da več pomagati. Tudi vsa ostala vojaška pojasnila daje za malenkostno plačilo koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za odgovor priložite kolek ali znamko za 6 din.

* **Sokolske kroje,** kompletno izdelane kakor tudi samo sukno in posamezne predmete nudi po ugodni ceni Stermecki — Celje

* **Sprejem v podčastniške šole.** Inženjska in artilerijska podčastniška šola (starost od 18 do 21 let); Strokovna mornariška in pomorska vazduhoplovna (od 18 do 20 let); Strojna mornariška (od 15½ do 18½ leta starosti). Vsa tozadevna pojasnila dobite ustmeno ali pismeno: Koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pismen odgovor je priložiti kolek za 6 din.

* **Preselili smo se!** »Lekarna pri angelu« Mr. ph. D. Andrijanič v Novem mestu (spodnja lekarna) se je preselila v novourejene prostore na Ljubljansko cesto šte. 14. poleg manufakturne trgovine K. Barboriča in glavne trafike. Lekarna je urejena po najnovejših zdravstvenih predpisih in ima na zalogi vsa najnovejša domača in inozemska zdravila za ljudi in za živino.

* **Državno priznani enoletni trgovski tečaj pri trgovskem učnem zavodu (dopisna trgovska šola) v Ljubljani,** Kongresni trg 2, vpišuje dnevno od 9. do 12. in od 16. do 18. ure. Tečaj je priznано najboljši. Izpričevala o zaključnem izpitu tega tečaja služijo absolventom kot dokaz redno dovršene vajsenske dobe in poldruga leta pomočniške prakse v trgovinski obrti. Zavod razpolaga z zares ustreznimi velikimi učilnicami in zbirkami ter ima edinstveno lego v središču mesta. Vodstvo in učno osebje kvalificirano, pouk vzoren. Vsa pojasnila daje vodstvo zavoda brezplačno.

* **Avtomobilska nesreča pri Radečah.** Pri vasi Prapretnem blizu Radeč se je pripetila huda nesreča. V smeri od Radeč je peljal avto, katerega lastnik je trgovec z vinom Franjo Jakovec iz Jastrebarskega, sedem oseb iz Hrastnika na Plitvice. Na ovinku pri Prapretnem pa je privozil nasproti avto, v katerem se je peljal Ahmed Jaković iz Zagreba. Prav na tem ovinku je cesta precej ozka. Vozača se na ovinku nista mogla videti, vozila pa sta oba s precejšnjo naglico. V trenutku sta oba avtomobila trčila skupaj. Na prvem avtomobilu so se zdrobile vse šipe in ves sprednji del je bil zbit. Pa tudi drugi avto je utrpel hude poškodbe. Iz razvalin je bilo čuti ječanje in vpitje na pomoč. Novica o nesreči se je naglo razširila po Radečah. Avtobusni podjetnik Knez je takoj zapejpal na kraj nesreče banovinskega zdravnika dr. Karla Matka, orožniškega komandirja narednika Ivana Ciglarja in orožnika Nikolaja Vukoviča, da nudijo potrebno pomoč in ugotovijo dejanski stan. Zdravnik je vse dopoldne obvezoval in šival rane. V pomoč so mu bili radeški gasilci. Po večini so namreč poškodovanci utrpeli ne samo zunanje temveč tudi notranje poškodbe in pretres možganov. Edini, ki je ostal nepoškodovan Ahmed Jaković, ki je takoj po zaslišanju lahko sam šel v Radeče.

* **Tovorni avto ubil konja.** Te dni se je na cesti, ki drži iz Lukavcev, pripetila huda nesreča. Po cesti se je vračal popoldne iz Grab od Šadlovega mlina posestnik Karel Belec iz Lukavcev z vozom, na katerem je imel vreče moke. Ko je prišel skoro do Slavičeve hiše, ga je dohitel tovorni avto g. Babiča iz Lukavcev in treščil v kobilu. Pri tem sunku si je konj zlomil nogo in hrbtnico, da je poginil. Avto je dirjal naprej, ne da bi se bil šofer zmenil, kaj se je zgodilo vozniku in konju. Zadeva bo imela svoj konec pred sodiščem.

* **Elektrika je ubila 12letnega fanta.** Na dvorišču Laznikove hiše v Slov. Bistrici, v kateri stanuje Bračičeva rodbina, so našli v kotu med svinjakom in hlevom ob steni slovečega 12letnega Janeza Bračiča. Takoj je bil poklican zdravnik dr. Černe, ki pa je mogel ugotoviti samo smrt. Preiskava je pokazala, da je dečka ubil električni tok. Skozi hlev je namreč izpeljana električna napeljava, o kateri so domači mislili, da ni priključena na tok, ker se že več let ni uporabljala. Fant se je skušal povzpeti na svinjak, pa se je moral pri plezanju oprijeti z roko za konec žice, kar je postalo zanj usodno.

* **Strela je ubila vola in kravo.** Nedavno noč je nastala okoli Unca huda nevihta in je strela udarila v češnje posestnika Jožefa Gabrenje, po domače Šurčka na Uncu. Če-

šnja, ki stoji kakih 10 metrov proč od hleva in hiše, je strela razpraskala, prešla po deblu in na neznan način preskočila v hlev, kjer je živinče, ki stoji pri steni v smeri proti češnji, osmordila na vratu ob verigi, od tod pa je preskočila na kravo in vola ter ju ubila. Živinče ob steni pa je ostalo pri življenju. Zgradbe strela ni užgala.

*** Zalostna smrt brezposelnega delavca.** V Ljubljani ob Sv. Petra nasipu se je pripetile te dni huda nesreča. Pod tipo nasproti Fajmoštrove gostilne, se že od nekdanjih dni zbirajo brezposelnosti. Često se tudi pripetijo, da pride eden izmed družbe do skromnih dinarjev, za katere kupi gorilnega spirita, ki ga zmeša z vodo, nato pa gre taka pijača od ust do ust. Gorilnega spirita se je omenjenega dne napil tudi 52letni brezposelni delavec Anton Velkavrh z Viča. Omamljen od močne pijače je nato izkušal zlesti čez ograjo nasproti Breskvarjeve ključavničarske delavnice na zeleno pobočje Ljubljani z namenom, da se prespi. Potkus pa se mu ni posrečil in je zdrknil po bregu navzdol. V holne omočnosti pa je ponovno padel in izvodi je začel klicati na pomoč. Zaradi alkoholizma pod površino. Nekateri njegovi tovariši so odhiteli v Mestni dom, kjer so sklicali gasilce, ki so prišli k bregu Ljubljani in potegnili Velkavrho na suho. Reševalci so Velkavrho še živega naložili na avto in ga odpeljali proti bolnišnici. Med potjo pa je umrl in so se vrnili s truplom pred Mestni dom. Zdravnik je ugotovil, da je nastopila smrt zaradi zadušjenja, ker mu je voda vdrla v sapnik.

*** Obsodba tatinske družbe.** Pred mariborskim malim senatom so bili te dni obsojeni strahovalci Osluševcev in sosednih vasi: 40letni viničar Franc Korpar na šest let robije, na 300 din denarne kazni in na trajno izgubo častnih državljskih pravic; 54letni delavec Ivan Bezjak na tri leta robije ter na izgubo častnih pravic za dobo petih let; 27letni zidarski pomočnik Franc Marin na dve leti robije in na izgubo častnih pravic za dobo treh let; 42letni želar Ivan Kukovec na osem mesecev strogega zapora ter na dveletno izgubo častnih pravic; 38letni delavec Jakob Prejac na šest mesecev strogega zapora ter na izgubo častnih pravic za dobo dveh let; 32letna Marija Prejačeva na mesec dni strogega zapora. 36letni Janez Emeršič je bil oproščen vsake krivde in kazni.

*** Morilec svojega očeta pred sodniki.** Veliki senat mariborskega okrožnega sodišča je obravnaval te dni nenavaden zločin. Na zahtevni kongri sta sedela zakonca Anton in Marija Pongrac s Planine nad Slovensko Bistrico, ki ju je državni pravdnik obdolžil, da sta umorila 84letnega očeta Martina Pongraca. Strašno dejanje je izvršil Anton Pongrac na prigovarjanje svoje žene. Obsojena sta bila Anton Pongrac na 10 let, Marija Pongrac pa na 12 let robije. Oba sta obsojena tudi na trajno izgubo častnih pravic.

*** Neznani dolgooprstniki strahujejo Markovce.** Okoli Sv. Marka pri Ptujju so tatvine na dnevnom redu. Ljudje sicer prav dobro vedo, kdo v vasi ima predolge prste, ali reči komu, da je tat, je nevarno, če nimaš prijemljivih dokazov. Pred dnevi je bilo vlomljeno v kašo posestnika Horvata Konrada v Markovcih. Vlomitelj so odnesli okoli 10 mernikov pšenice. Kaže, da so bile storilcem domače razmere pri Horvatovih dobro znane. Vedeli so, da se posestnik sam zdravi, v mariborski bolnišnici in da usodno noč tudi žene ni bilo doma. Računali so, da hlapec in dekla najbrž ne bosta ničesar slišala. Niso se varali. Vlom se jim je posrečil. Orožniki so sicer uvedli preiskavo, a še niso našli tatov.

*** Podnevi sta spala po gozdovih, ponoči pa vlamljala.** Okoli Radence se je potikal strah vsega obmejnega prebivalstva znani, hajduk Jakob Zver iz Grabonoša pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Da bi se odtegnil odsluženju nedavno prisojene mu osemmesečne kazni, je skupno s svojo ženo Marijo pobegnul z doma ter se klatil po gozdovih. Podnevi je spal pod milim nebom, ponoči pa skupno z ženo vlamljal in kradel. Ko ju je te dni izsledila orožniška patrolja iz Radencev, ki jima je bila že dalje časa za petami, sta bila s proviantom precej dobro založena. Imela sta

s seboj v jerbasu tri zaklane pure, ki sta jih ukradla pri nekem posestniku v Meleh pri Gornji Radgoni. Po aretaciji sta priznala številne tatvine in vlobe, ki so bili v zadnjem času na dnevnem redu v Prlekiji. Od dana sta bila v zapore okrožnega sodišča v Murski Soboti.

Spomnite se „Domovine“

Osem mesecev tega leta je že preteklo, in vendar so še naročniki, ki se niso spomnili, da je tudi treba plačati naročnino, ker se noben časopis ne more tiskati brez denarja. Te naše besede veljajo seveda le onim naročnikom »Domovine«, ki do danes niso še poravnali naročnine za tekoče leto. Zato pozivamo vse te, da ne pozabijo še v tem mesecu plačati naročnino po položnicah, ki jih hranijo neizrabljene doma. Komur se je izgubila, naj piše na upravo lista, ki mu bo poslala takoj drugo. Naročniki, ravnajte se po geslu:

»Domovina« za naročnike,
naročniki za »Domovino«!

*** Velik vlom v župnišče na Rečici ob Savinji.** V noči na nedeljo je bil izvršen vlom v župnišče na Rečici ob Savinji. Tat je vzel pod bližnjim kozolcem lestvo in jo prislomil k zidu župnišča v bližini kuhinje. Splazil se je v župnišče in z dletom odprl pisarno, kjer je pobral 2500 dinarjev gotovine in uro. V pisalni mizi je našel tudi ključ od železne blagajne, ki jo je nato odprl in iz nje pobral ves cerkveni denar, ki ga je bilo 19.700 din. Poleg tega je tat ukradel tudi dva srebrna in pozlačena keliha. Vsega skupaj je tat naredil 28.700 din škode. Po svojem tatinskem poslu se je neznanec splazil spet previdno iz župnišča, tako da ga nihče ni opazil. Kuharica je sicer slišala sumljivo škrabljanje, pa je mislila, da ga povzročajo miši. Tatvino je opazil v nedeljo zjutraj navsezgodaj duhovni svetnik g. Anton Požar, ko je prišel po kelih, da bi maševal. Na svoje veliko presenečenje pa je našel blagajno odprto in prazno in tudi drugocenih kelihov ni bilo nikjer. Takoj je obvestil o vladni orožnike v Mozirju, ki so začeli stikati za predrznm zločincem.

*** Roparja sta ubila in oropala.** Nedavno se je blizu Beograda izvršil roparski umor, katerega žrtev je postal inž. Bader. Ropar je žrtvi ednesel v shtovki okrog 400.000 din za izplačilo delavcem. Roparja, ki je inženjerja ustrelil, so zasledovali orožniki, vendar se mu je posrečilo, da se je skrila. Te dni je pa morilec doletela kazen. V vasi Čorklana blizu Šahovice so našli mrtvega razbojnika Mileta Pajčiča. Orožniki so ugotovili, da sta roparja ubila kmeta Živko Tomović ter Mladen Golubović iz Čorklana. Toda obenem sta ga oropala. Pri entem kmetu so našli v hiši 264.000 din.

Proslava 30 letnice Narodne strokovne zveze

Organizacija narodnega delavstva se je porodila za Slovence v burnem letu 1908, ko je tekla slovenska kri po ljubljanskih ulicah. Septembrski dogodki so pospešili ustanovitev te organizacije. Razumljivo je, da so avstrijska oblastva to organizacijo preganjala in zaradi njenega nacionalnega programa in udejstvovanja v nacionalnih vrstah leta 1910 tudi razpustila. Toda že naslednje leto se je ustanovila nova Narodna strokovna zveza, ki je bila vse do danes interesna zastopnica nacionalnega delavstva. Vse zavedno nacionalno delavstvo zato pravilno cenil, pomen svoje organizacije in njen 30letni jubilej, zato bo ta jubilej proslavilo sicer skromno, vendar pa resno in dostojno. Upravičeno pričakujemo, da bo tudi vsa ostala nacionalna javnost prijateljsko spremljala jubilejno prireditev narodnega delavstva.

Za proslavo Narodne strokovne zveze, ki bo 3. in 4. septembra, je dovoljena polovična

železniška vozna cena v Ljubljano na podlagi odloka prometnega ministrstva. Vsak udeleženec kupi na obeh postaji cel vozni listek in železniško legitimacijo K 13, in ta vozni listek bo veljal potem tudi za brezplačni povratek. Vsak udeleženec pa mora imeti na legitimaciji potrdilo, da se je proslave udeležil. Polovična vozna cena bo veljala od 1. do 7. septembra za vse osebnine in brze vlake razen ekspresnih.

Spored proslave je naslednji:

V soboto 3. septembra bo ob 15. v dvorani Delavske zbornice slavnostni zbor odposlancev podružnic in društev, včlanjenih v Narodni strokovni zvezi. Dostop bodo imeli odposlanci in gostje s posebnimi vabilii. V soboto zvečer ob 20. pa bosta v dvorani Delavske zbornice akademija in družabni večer s pestrim sporedom. Prirediteljev bo pri pogrnjenih mizah in bo brez vstopnine. V nedeljo 4. septembra bo ob 10. v dvorani Delavske zbornice manifestacijsko zborovanje, z govornoma Rudolfu Juvana in dr. Jožeta Bohinjca in pozdravi gostov. Po končanem zborovanju se poklonijo udeleženci spomnu kralja Petra I. Osvoboditelja in položijo na njegov spomenik venec. Ob 13. bo skupno kosilo. V ponedeljek, 5. septembra pa bo izlet na Gorenjsko in bo ob 20. v Sokolskem domu na Jesenicah družabni sestanek.

Posebno opozarjamo na akademijo in družabni večer, ki bo v soboto v dvorani Delavske zbornice. Prirediteljski odbor se je trudil, da bo udeležence zadovoljil v vsakem oziru. Poskrbljeno bo tudi za dobro pijačo in jed. Tudi pesalci bodo prišli na svoj račun. Glavno zborovanje, ki bo v nedeljo ob 10. v dvorani Delavske zbornice, bo manifestacija narodnega delavstva, zato upravičeno pričakujemo obilne udeležbe.

Brez gnojenja ni velikih pridelkov

Letošnje leto je za vse poljske pridelke zelo ugodno. Pridelki in kakovost žita sta v splošnem zelo dobra, vendar pa je tudi v tem dobrem letu precejšnja razlika v količini pridelka na hektarju, kajti pridelek pšenice znaša od 12 do 48 q = metrskih stotov na hektar. To je pridelek med najnižjo in najvišjo mejo pri nas doseženih žetvenih prinosov. Da je pridelek nihal med 12 in 48 q na hektar četudi je letošnje leto bilo v pogledu rasti zelo dobro, nam kaže na veliko neizenačenost naše zemlje v pogledu hranilnih snovi, kemičnih, bioloških in fizikalnih svojstev zemlje.

Gnojilni poskusi, izvršeni lansko jesen in letošnjo pomlad, so pokazali veliko donosnost pravnega gnojenja z umetnimi gnojili. Na lahki zemlji se je obneslo gnojenje z nitrofoskatom III odtosno II, ki je »popolno gnojilo«, ker vsebuje dušik, fosfor in kislino, kalij in apno. Na srednjetežki zemlji je najbolje delovalo mešano gnojilo nitrofos, na težki zemlji pa je dokaj dobro učinkoval tudi sam superfosfat. Na travnikih sta se obnesla apneni dušik in nitrofoskal I, pri sadnem drevju pa nitrofoskal I. Težke zemlje, ki bi potrebovala samo enostransko gnojilo, imamo v Sloveniji zelo malo, saj niti v Vojvodini takšna zemlja ne prevladuje. Najuspešneje se je pokazalo kombinirano gnojenje, to je gnojenje s hlevskim gnojem in nitrofoskatom. Hlevski gnoj se zaorje, nato se raztrusi po široki brazdi nitrofoskal odtosno nitrofos, potem se njiva dobro pobrana, da se gnojilo zmeša z zemljo. Tako pripravljeno njivo lahko čez 2 do 3 dni posejemo. Seme naj bo dobro, čisto in razkuženo.

Glede na to, da so sadovnjaki v legah, kjer ni škodoval pozni pomladni mraz sadnemu drevju, obilno obrodili, je nujno potrebno, da sadno drevje gnojimo z nitrofoskatom I, sicer bo to sadno drevje prihodnje leto preveč izčrpano in ne bo moglo dobro roditi. Pod kapom krošnje naj se ruša do 10 cm globoko dvigne v jarek natrosi nitrofoskal I in nato ruša spet položi nazaj v prvotni položaj. Na ta način se travniška ruša ohrani. V sadovnjakih v ravni legi se naj vzdolž in povprek v smeri zunanje krošnje

izorjeje 2 do 3 brazde, v brazde potrosi umetno gnojilo, nato pa se lahko brazde spet položijo v prvotni položaj. Ta način gnojenja je za sadovnjake v ravnih legah najhitrejši in najcenejši. Na 100 kvadratnih metrov se naj potrosi 10 kg nitrofoskala I, odnos. na eno dbraslo drevo, 5 do 8 kg. Gnojilo se ne sme trositi nikdar na same korenine in nikdar v debeli plasti na eno samo mesto. Pravilo pri trošenju umetnega gnojila hodi, da se raztrosi čim enakomerneje in ne na debelo. Glede na stalni izvoz našega sadja moramo skrbeti za redne in dobre sadne letine. Brez gnojenja z nitrofoskalom, odnosno nehevskim gnojem in drugimi gnojili pa tega ni mogoče doseči.

Popotnikova torba

25 letnica Sokola v Slovenski Bistrici

V slovenski Bistrici, avgusta Slovenska Bistrica se pripravlja, da proslavi 25letnico obstoja Sokola in razvije članskega prapora. Slavnost bo v nedeljo 4. septembra popoldne.

Naš Sokol se je ustanovil l. 1913. Glavno zaslugo za njegovo ustanovitev ima tedanji, odvetniški koncipient pri narodnem odvetniku dr. Lemežu dr. Rudolf Ravnik. Majhna je bila spočetka Ravnikova sokolska četa zato pa je bila polna ognja. Našli so se v kratkem času narodnjaki, ki so prispevali lepe zneske za nabavo orodja. Ko je prispelo orodje iz Prage so začeli telovaditi v dvorani takratnega hotela »Avstrije«, ki jo je odstopil Sokolom Sokol g. Starovašnik, ki je bil sam vnet Sokol. Vjadal je vzoren red in gojilo se je pravo sokolsko bratstvo. Komaj je mladi Sokol vzletel, že je nastala svetovna vojna in hkrati se je začelo preganjanje društvenih članov. Hišne preiskave, in zapori so bili usoda mnogih bistriških Sokolov. Pri društvenem tajniku Srečku Lorberju je bila izvršena hišna preiskava in so društveni spisi romali v debeljak, od tam pa v zemljo, odkoder niso več prišli.

Po svetovni vojni je delo ožijelo in že l. 1923. je bil razvit naraščajski prapor, krasen dar ustanovnika Ivana Gumzeja. Sokol se je dalje razvijal in postal krepka, nezrušljiva sokolska obmejna trdnjava.

Ko bo razvilo društvo v nedeljo 4. septembra svoj članski prapor, dar požrtvovalnih Sokolov kapetana Borislava Borote, Vinka Gornjaka, Ivana Gumzeja, dr. Simona Jagodiča, notarja Ivana Kolenca, Dragota Lepšne, dr. Josipa Pučnika in Ivana Žurmana, smo prepričani, da bodo druga bratska društva v polni meri izkazala s svojim obiskom priznanje 25letnemu delu Sokola v Slovenski Bistrici.

Primeri malarije na Barju se množe

Vrhnik, avgusta.

Pred vojno je bila malarija v slovenskih krajih neznana. Šele po vojni so postala obolenja za malarijo pogostejša v naših krajih, toda malarije se je lotevala predvsem ljudi, ki so živeli nekaj časa v južnih krajih. Dolgo časa sploh ni bil ugotovljen primer, da bi kdo obolel za malarijo v naših krajih, ne da bi se bil prej okužil v južnih krajih.

Bolezen prehaša posebna vrsta komarjev (anofeles ali moskito), ki živi tudi v naših krajih. Tudi na Barju so ga odkrili že pred vojno. Toda doslej je bil ta komar pri nas neškodljiv. Dokler sam komar ni okužen, ne more prenašati bolezni. Ker pri nas ni bilo takih bolnikov, komar doslej ni prenašal nevarne bolezni. Bolezenske klice, ki povzročijo malarijo, se v človeškem telesu ne razmnožujejo. Do oploditve pa pridejo šele v komarjevem telesu. Komar pride in vsega s krvjo bolnega človeka bolezenske klice. Ko se v komarju zajedalci razmnože, čakajo

ugodno priliko, da pri komarjevem vbodu pridejo s komarjevo slino med človeško kri. Barje je prav primerno leglo za komarje. Če se bo razširila malarija na njem, bo grozila resna nevarnost tudi sami Ljubljani. Morda je zdaj še čas, da poklicani činitelji store vse, da odvrnejo nevarnost.

Da ta nevarnost že grozi, pričajo številni primeri obolenj zadnje čase na Vrhniki, v Sinji gorici, Bvkah in Blatni Brezovici.

Jesenske konjske dirke v Ljutomeru

Ljutomer, avgusta.

V nedeljo 4. septembra priredi Kolo jahatcev in vozačev v Ljutomeru z začetkom ob pol 15. svoje letošnje jesenske konjske dirke na evenskem dirkališču pri Ljutomeru. Pri dirki dvoletnih konj bodo vozili prvič potomci priznanega žrebca Baka, ki ga je imelo kolo s pomočjo podpor banske uprave in sreskega kmetijskega odbora v Ljutomeru skozi tri leta v najemu. Nadejamo se prav dobrih uspehov teh dveletnikov, ki bodo ljubiteljem konj in konjskega sporta res pravi užitek.

Iz Prekmurja

Slavje prekmurskih evangeličanov. V nedeljo so prekmurski evangeličani počastili spomin na prve glasnike reformacije v Prekmurju ter združili to proslavo s srebrnim jubilejem svojega dušnega pastirja g. Adama Lutharja. V prvi vrsti so se pri tej slavnosti spominjali petanjskih reformatorjev, ki so mnogo pripomogli k utrditvi narodne zavesti v Prekmurju. V vasi Petanjcih ob Muri so našli leta 1576. zatočišče iz Stajerske in Kranjske pobegli protestantovski duhovniki. Sotrudniki in učenci Primoža Trubarja so prekmurskim Slovencem prinesli slovensko knjigo in tam za vse čase utrdili narodno zavednost. Prekmurski evangeličani so organizirani v prekmurski sinjoriji s sedežem v Soboti in preko nje v evangeliški cerkvi, ki ima svojega škofa v Zagrebu. Slavljeneč g. Adam Luthar se je rodil leta 1887. v Čehobarcih, bogoslovne študije je končal v Sopronju, studiral pa je tudi na vseučilišču v Leipzigu. Kot pastor je služboval v Puconcih, Soboti, Mergesu (na Madžarskem) in v Križevcih. Od jeseni leta 1913. deluje v Puconcih in se zaslužno udeležuje tudi kot prosvetni delavec. Ze 16 let je urednik mesečnega glasila prekmurskih evangeličanov »Duševnega lista«.

Sestčlanska družina spi na prostem. Na zapadni strani Murske Sobotice je tako zvano Grofovsko. To je zemljišče, ki je pripadalo nekoč madžarskim grofom. Tod okoli imajo po večini siromaki svoje hišice. Na majhnem koščku tega zemljišča pa je razmetana opeka in osamljena stena iz lesa pričča, da je tu stala kočica ubožnega soboškega meščana. Tu je namreč občina med tem, ko so bili lastniki na sezonskem delu v Belju, podrla leseno bajto. Gospodar Filo, njegov sin in žena so se pred tedni vrnili domov in ker ni več bajte, spe kar na prostem, dokler ne zgrade barake. Kočo so podrli zaradi tega, ker ni bila zgrajena po predpisih. Mesjni arhitekt pravi, da bi bili na občini morali tako postopati že davno. Ker ljudje gradijo tako, da postavljajo bruna pokoncu in potem še počez, onemogočijo dihanje Iesa. Siromaki uporabljajo po vrhu še sirov in slab les. Takšna stanovanja so vzrok jetike, ki je v Prekmurju zelo razširjena. Upoštevajoč gmojni položaj teh ljudi jim je arhitekt skušal svetovati način vrstnih hiš, kakor to s pridom delajo v nekaterih krajih Nemčije. A naše ljudstvo se za to ne da pridobiti. Odpomoglo bi se temu vprašanju edinole s primernim posojilom, ki bi se pudilo siromašnim družinam, kar se pa v današnjih razmerah od občine ne more zahtevati.

Naši na tujem

Smrt našega rojaka v Franciji

Stiring-Habsterdick, avgusta.

Pred tedni je nenadno umrl rudar g. Gunzek Ivan, doma iz St. Ruperta pri Celju, v starosti 58 let. Pogreb je vodil namestnik izseljenskega duhovnika g. Demšar iz Škofje Loke, ki se je od rajnkega tudi poslovil z ganljivim nagovorom, v katerem je poudarjal, da je bil Gunzek dober oče in dober kristjan.

Pogreba so se udeležili vsi tukajšnji rojaki in dve društvi z zastavama: Slovensko podporno društvo »Edinost« in Slovensko kolesarsko društvo »Prosta pot« s pevskim odsekom »Gorenjskim slavčkom«, ki je priljubljenemu pokojniku zapel žalostinko. Predsednik g. Kališnik je položil na grob lep venec in se poslovil od zvestega društvenega člana.

Rajnki je bil trboveljski rudar. V Francijo je prišel leta 1926. Zapušča v tujini ženo, štiri hčere, ki so že vse poročene, in 15 letnega sina. Bodi priljubljenemu rojaku lahka tuja zemlja. Njegovim svojcem izrekamo naše iskrene sožalje!

Iz Hellersberga (Nemčija) nam pišejo: Podpisani se najlepše zahvaljuje Jugoslovenskemu narodnemu društvu v Nievenhagnu v Holandiji, katerega član je bil, za darilo pri odhodu v Nemčijo. Želim društvu še za naprej mnogo uspehov, saj je prestalo mnogo zla. Posebno kaplan g. Oberžan mu ni bil naklonjen. Nasprotniki so govorili, da so v tem društvu sami nejeverniki, kar pa ni resnica. Pogumno smo delovali in podpirali potrebne. To društvo je zdaj največje naše društvo v Holandiji. Najlepša hvala našemu generalnemu konzulu za Holandijo, ki mu je naklonjen, ko je spoznal, da je društvo zvesto naši domovini in našemu mlademu kralju Petru II. Pozdravljam vse člane društva. Ostanite še za naprej tako složni kakor doslej! J. Roth.

BANKA BARUCH

11. Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vršil vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64 — Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija, št. 1458-66 Ned Dienst; Luksemburg, št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Ženski vestnik

Za kuhinjo

Makaroni v solati. Skuhaj v slanem kropu pol kile makaronov. Kuhane ocedi, polij z mrzlo vodo in jih pust, da se shlade. Prav tako skuhaj malo fižolčka, graha, pese, cvetače in zelene. Vse seveda drobno zrezano. Ko imaš zelenjavo in makarone kuhane in hladne, stręsi vse skupaj v skledo, polij z oljem in kisom, po potrebi še malo osoli, prideni še malo drobno zrezane čebule, nato pa vse skupaj dobro zmešaj in daj na mizo.

Hrušve rezine. Umеси na dęski v testo 40 dek moke, 10 dek sirovega masla, 10 dek sladkorja y prahu, ošpinko litra kisla smetane, malo soli, en pecilni prašek in eno jajce. Umեսeno testo razvaljaj v velikosti pekače in ga položi na pomazano pekačo, katero postavi v pečico za šest minut, da se testo bolj suši, kakor pa peče. Nato vzemi pekačo iz pečice in naloži po testu drobno narezanih in olupljenih hrušk. Pofresi še z zmletimi orehi in s sladkorjem, potem peci dalje, a ne v prevroči pečici. Pečeno in hladno zrezi na poljubne rezine.

Na opustošenem otoku Krakatavu novo življenje

Najstarejši ljudje se pač še spominjajo iz časopisnih poročil strahotne nesreče, ki je 1. 1883. zadela otok Krakatav med velikima otokoma Sumatro in Javo (nizozemska kolonija). Otok je sestajal iz ognjeniških stožčastih gor. V maju leta 1883. je nastal majhen ognjeniški izbljuv, ki mu je v noči na 27. avgusta istega leta sledila najstrahotnejša ognjeniška nesreča novejšega časa. Otok se je preklal na dvoje in se je en del potopil v morje. Orjaški valovi so preplavili sosedne otoke in se razširili daleč po morju, celo do Paname. Pri nesreči je prišlo ob življenje do 75.000 ljudi.

Iz morja so vstali stebri dima in pepela do 3 km visoko in povzročili za več let skaličev ozračja, ki ga je bilo opaziti po vsem svetu kot rdečkasto zarjo. Strahoviti trušč je bilo slišati do Avstralije in Cejlona. Istočasno s Krakatavom je začelo delovati 30 ognjenikov na Javi. Pepel, ki ga je izbljuval

strašni ognjenik, se je mestoma ulegel kot 50 m visoka plast.

Neka nizozemska znanstvena odprava, ki se je mudila v zadnjem času na ostanku otoka Krakatava, je odkrila, da se je v 55 letih po silni nesreči, ki je uničila vse življenje, naselilo na njem 600 različnih živalskih vrst, med njimi najlepši metulji, dalje hrošči, kuščarji, podgane in celo pitoni.

Razen tega je na otoku že na stotine vrst tropskih rastlin, med njimi kokosove palme, mangova drevesa, pomaranče, agave in druge. Zanimivo je preučevanje, kako je na čisto opustošeni Krakatav spet prišlo življenje. Znano je sicer, da prinašajo na čisto zapuščenno ozemlje seme raznih rastlin ptice, toda kako se na takem ozemlju razen ptic naseli čez morje še drugo živalstvo. Morda bo nizozemska znanstvena odprava tudi to preučila in povedala javnosti.

Deset kilometrov globoko v morje

Znani belgijski učenjak profesor Piccard ima na vseučilišču v Bruslju delavnico. Njegov sotrudnik je profesor Stahel. Tu sestavljata učenjaka skoraj že dve leti podmorsko oblo, s katero se hoče Piccard spustiti najmanj 10.000 m pod morsko gladino, in sicer na najglobljem, doslej izmerjenem kraju, to je pri Filipinskih otokih. Že drugič se loteva profesor Piccard tega vprašanja. Znan je doslej že po svojih poletih v stratosfero, a zdaj vse kaže, da se bo proslavil še z raziskavanjem morja v velikih globinah. Svoj prvi smoter, namreč polet v stratosfero, je dosegel, v prihodnjih petih letih pa hoče doseči še svoj drugi smoter: morsko globino.

Piccardova podmorska obla je po obliki in obsegu natančen posnetek obeh njegovih stratosfernih gondol. V oblo se pride skozi okroglo odprtino, ki se seveda zapira tako tesno, da ne bo mogla voda vanjo. V obli so najnujnejše merilne naprave. Najvažnejše so pa fotografske naprave, s katerimi bo belgijski

učenjak posnel za film morsko rastlinstvo in živalstvo. Notranji prostor je preračunan tako, da imata v obli prostora dva možka. Piccarda bo spremljal na morsko dno eden najznamenitejših evropskih naravoslovcev.

Načelo premikanja Piccardove podmorske oble je isto kakor načelo premikanja stratosferne gondole. Razlike so samo posledica nasprotnih poti: v zrak in v vodo. Gondola za zračni polet mora biti pri odletu lažja od zraka in zato je pritrjena k balonu, iz katerega potem spuščajo plin, da se lahko gondola vrne nazaj na zemljo. Pri spuščanju v morje je zadeva nasprotna. Najprej je treba oblo obtežiti, potem pa olajšati.

Pod morjem bo ostal Piccard 10 do 12 ur. Za pot na dno morja in nazaj bo potreboval šest ur, a štiri do šest ur bo opazoval morsko dno in življenje na njem. Poizkus bo izvršil najbrž že prihodnje leto, ko bo imel vse pripravljeno.

švicarska letala. Med tekmovalci je prijavljena tudi hči lorda Runcimana, ki je odletela iz Prage v Lugano. Švica je poslala na to tekmo pet letal, ki so v soboto okrog 15. odletela z letališča Guttendorfa, da prelete švicarske Alpe in pristanejo v Luganu. Ko so letala letela v višini 2000 m, so zašla v tako gosto meglo, da so piloti izgubili razgled. Zato se je vseh pet letal obrnilo, da se vrnejo v letališče v Dubendorfu. Pri tem so tri letala treščila v pečine v Mutathalu in se zrušila na zemljo. Četrto letalo je treščilo v pobočje Drusenberga in se prav tako razbilo. Le enemu letalu se je posrečilo doseči letališče v Dubendorfu. Na kraj nesreče so takoj poslali reševalce. Posadke prvih treh letal so se ubile, med tem ko je posadka četrtega letala, ki se je vnelo in zgorelo, bila sicer še pri življenju, vendar pa so vsi štirje piloti, ki so bili v letalu, dobili tako hude opekline in druge poškodbe, da so trije izmed njih že med prevozom v bolnišnico umrli. Skupno je nesreča zahtevala 14 smrtnih žrtev.

× Japonci uporabljajo strupene pline. Kitajsko veleposlaništvo v Londonu potrjuje vesti, da so Japonci pri nedavnih napadih na Kitajce pri Kiukiangu uporabljali strupene pline. Kitajski zastopnik v Ženevi je zavoljo tega izročil tajništvu Zveze narodov protestno noto.

× Uvedba prisilne ženitve v Italiji. Italijanski ministrski predsednik Mussolini namerava po časopisnih vesteh vse mladeniče, stare nad 25 let, prisiliti, da se oženijo. Za-

trjujejo, da se pripravlja predlog zakona, po katerem bo vsem samcem, starim nad 25 let, prepovedano delati v mestih z nad 50.000 prebivalci.

× Lindberghov doživljaj v Moskvi. Ameriški polkovnik in znameniti letalec Lindbergh se že dalje časa mudil v Moskvi. Nedavno pa je opazil, da ga stalno spremlja neznan človek. Kamor je šel s soprogo, mu je sledil tudi neznanec. Ko je bilo tega Lindberghu preveč, ga je ustavljal in vprašal, kaj želi. Neznanec mu ni dal odgovora in tedaj se je Lindbergh razburil in neznanca zboksal. Naslednjega dne je Ježov, načelnik ruske politične policije, obvestil ameriškega poslanika, da je osebno odredil detektiva, da spremlja Lindbergha in da skrbi za njegovo osebno varnost. Ježov je tudi pisal Lindberghu pismo, v katerem ga hvali, da ni samo dober letalec, temveč tudi izvrsten boksar.

× Neznani indijanski rod odkrit. Newyorški naravoslovni muzej je poslal v Južno Ameriko posebno odpravo, ki naj bi preiskala zgornji tok reke Amaconke. Voditelj odprave je zdaj sporočil v New York, da je našel docela neznan indijanski rod, ki se imenuje Vejvej. Poročilo pravi, da so ljudje tega indijanskega rodu izredno zdravi. Med njimi živi mnogo zelo starih ljudi. Odprava je te Indijance preiskala in ni pri njih našla niti sledu kakega raka, srčnih bolezni ali zobobola.

× Zagonetna nesreča največjega angleškega potniškega letala. Vsa angleška javnost se bavi z zagonetno nesrečo, ki je zadela največje angleško potniško letalo, namenjeno za prekomorski promet. Anglija in Amerika sta nameravali urediti stalno letalsko progro preko morja. Anglija je v to svrhu dala zgraditi moderno letalo, krščeno na ime »Alba Trost« ki je imelo prostora za 42 potnikov. Te dni so se vršili zadnji poizkusni poleti, ki so uspeli v popolno zadovoljstvo. Ko pa je letalo po zadnjem poskusnem poletu pristalo in je že kakih 100 m daleč drselo po zemlji, je nenadno nastala eksplozija in letalo uničilo. Od posadke, ki je štela osem mož, k sreči nihče ni dobil resnejših poškodb. Kako je prišlo do te nesreče, je zagonetka. Vse kaže na to, da gre za napad. Domnevaio namreč, da je bil v trup letala položen peklenjski stroj, ki se je razpočil neposredno po pristanku. Uvedena je stroga preiskava.

× Kakor v pravi bitki... V nedeljo 21. avgusta je potniško letalo z Dunaja vozilo več potnikov v Prago. Ko je bilo letalo samo še pol ure oddaljeno od Prage, so potniki v svojo veliko grozo pod seboj zaslišali grmenje topov in regljanje strojnih pušk. V tistem trenutku je potniško letalo že letelo nad krajem, kjer je bila resnična krvava bitka. Brž so izvlekli daljnogleda in videli spodaj spopad dveh vojsk. Eni so imeli češke legionarske uniforme, drugi pa avstrijske. Potniki so bili prepričani, da je med tem nastala vojna. Nazadnje pa je pilot pomiril preplašene ljudi, ter jim povedal: Letimo nad okoličnim krajem, kjer prav zdaj snemajo veliki češki film iz zgodovine čeških legionarjev. V tem filmu bo pokazana tudi velika bitka pri Zborovu, kjer so se češki legionarji borili z avstrijskimi četami. V ta namen je češkoslovaška vojaška uprava dala filmski družbi na razpolago 1500 češkoslovaških vojakov, ki se zdaj vojskujejo, eni v uniformah čeških legionarjev, drugi pa v uniformah stare avstrijske vojske. Vsa bitka je bila posneta v šestih minutah. V tej bitki so izstrelili 500 šrapnelnih raket, poldrug stot črnega dimnega smodnika in metrski stot brezdimnega. Na ozemlju so daleč naokoli izkopali strelske jarkove. Najzanimivejše pri tej bitki pa je to, da so v boju vojaki svojo nalogo preveč zares vzeli, saj je bilo pet mož ranjenih. K sreči pa so bile te rane le lažje.

× Toča je ubila dva otroke. Ob Črnem morju je divjala te dni strašna nevihta, ki je povzročila velikansko škodo. V Albestiju so kakor kurja jaca debela zrna toče pobila nešteto šip in strešnih opek. Po toči so našli na nekem pašniku mrtva dva pastirčka, ki ju je neurje presenetilo na prostem. Toča ju je strašno zdelala. Nadaljnjih pet otrok so morali v brezupnem stanju prepeljati v bolnišnico. Toča je pobila tudi mnogo živine.

× Angleški kralj obišče Washington. V angleškem tisku se množijo vesti o tem, da namerava kralj Jurij VI. prihodnje pomlad ali poletje obiskati Kanado. Obisk bi trajal tri mesece in bi angleška kraljeva dvojica obiskala tudi Washington. Takšen obisk bi imel velik pomen, še večji morda kakor zadnji obisk Pariza. Pri tem poudarjajo listi, da postajajo odnosi med Anglijo in Združenimi državami čedalje tesnejši.

× Spet velika sodna razprava v Moskvi. Neki japonski list objavlja listo 50 sovjetskih odličnikov, ki bodo obsojeni v septembru zaradi veleizdaje. Med obtoženci je tudi bivši sovjetski veleposlanik v Tokiju Jurenjev. Dolže ga, da se je sestal z državnim poglavarjem tuje države in se z njim dogovarjal o tem, kako bi se dal odstraniti Stalin. Kmalu se bo tudi začela razprava proti bivšemu sovjetskemu veleposlaniku v Varšavi in drugim sovjetskim državnikom, ki jih dolže veleizdaje.

× Francovo povabilo kralju Alfonzu. Po vesteh angleškega časopisja je general Franco povabil bivšega španskega kralja Alfonza, naj se vrne v Španijo. Alfonz je zdaj nekje na Koroskem. Načelno je ponudbo sprejel, sporočil pa je vrhovnemu poveljniku frankovcev, da se bo vrnil šele po državljanski vojni.

× Zaradi megle so se štiri leta ponesrečila. Švicarsko letalstvo je zadela huda izguba. V Luganu so se v soboto pričele velike mednarodne letalske tekme, pri katerih sodelujejo italijanska, nemška, angleška in

× **Obtožba proti bivšemu avstrijskemu kancelarju dr. Schuschniggu.** Kakor poroča angleško časopisje, slone glavne točke obtožbe proti bivšemu avstrijskemu kancelarju dr. Schuschniggu na dejstvu, da je Schuschnigg vladal v Avstriji na podlagi zakona o splošnih pooblastilih iz l. 1917., kar pa ni bilo v soglasju z ustavo.

× **Šest dni do glave v močvirju.** Kanadski farmar Jones se je nedavno iz mesta Bellevillea peš vračal domov na svojo kmetijo. Bila je že noč in moral je po stezi, ki drži skozi močvirje. Po nesreči pa je v temi s steze zašel v močvirje. Tanka gornja plast mahu se je pod možovo težo vdala in se je mož vdrl v močvirje. Začel je na ves glas klicati na pomoč, vendar daleč okoli ni bilo žive duše, ki bi ga bila slišala in mu prihitela na pomoč. Izkušal se je sicer izmotati iz močvirja, a je bilo vsako prizadevanje zaman. Pač pa je čutil, da ga močvirje še globlje vleče vase. Nazadnje ga je že tako globoko potegnilo, da je le glava molela iz močvirja. V tem je k sreči blizu sebe zapazil korenino, za katero se je prijel, da ga ni več vleklo navzdol. Korenina pa je bila vendarle prešibka, da bi se bil po njej mogel potegniti iz močvirja. Bila je vsaj tako močna, da ga je držala. Tako je vztrajal do jutra, ko je upal; da ga bodo našli ljudje in ga rešili. Drugo jutro je prišlo. Mož pa je ponoči v svoji grozi že tako kričal, da mu je zjutraj glas docela odpovedal. Ko so prišli ljudje mimo po stezi, ni nihče opazil človeške glave, ki je nedaleč od steze molela iz močvirja. Klicati pa ni več mogel. Tako je minil tisti dan in sledila je noč. Celih pet dni je še ta nesrečnež preživel v tistem strašnem močvirju, ne da bi bil kdo slutil njegovo bližino. Ljudje so hodili čisto blizu njega, pa ga nihče ni opazil. Od napa in lakote je skoro omedleval ter je izgubil vsakršno upanje, da bi bil še kdaj rešen. Vse dni je videl po stezi hoditi svoje prijatelje in domače, ki so ga neutrudno iskali. Mimo je prišel tudi neki tujec, ki ni bil iz tistih krajev. Ta je šele v vasi slišal, da pogrešajo farmarja. Ko je tujec to slišal, se je spomnil, da je pod stezo videl nekaj, kar je bilo človeški glavi podobno. Brž je povedal, kaj je videl in kje. Domači so hiteli tjakaj in res našli nesrečneža, ki so ga vsega oslabelega rešili iz strašnega položaja.

× **Kako stare so okamenle rastline.** Okamenela rastlina je tudi premog, to je les, ki je v teku dolgega razdobja v zemlji okamenel. Znanost trdi, da je treba milijonov let, preden kaka rastlina v zemlji docela okameni. Američan dr. Chaney pa je pred kratkim preiskoval sklade ognjeniškega pepela ki je na Aljaski leta 1912, na debelo pokrili veje tamkajšnjega iglastega drevja, in ugotovil, da po okolnostih les tudi prej okameni. Tistega leta je namreč ognjenik Katmaj na Aljaski silno bljuval ter razdejal cele gozdove. Na veje odlomljenih dreves se je usedla do 15 palcev debela plast pepela in jih popolnoma pokrila. Zdaj je dr. Chaney tisto pepelno plast začel prekopavati in brskati za vejami, ki so ležale pod pepelno plastjo. Pa je odkril, da se te veje le malo razlikujejo od okamenelih lesnih ostankov v zemlji. Ta izsledek tokazuje, da rastlinstvo lahko mnogo hitreje okameni, kakor so doslej mislili. Najbrž je ognjeniški pepel pospeševal okamenjenje.

radijskega orkestra (sodelovali bodo Milica Polajnarjeva, Poldka Rupnik, Ivan Franzl in Tone Petrovič). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Pomen dela generala Maistra za narodno osvobodjenje (prof. France Koblar). 19.50: Samospeli Ladislava Rakovca (pri klavirju prof. Lipovšek). 20.30: Prenos petja in godbe iz Cesarjeve velesejske restavracije. 21.30: 30 minut za ples (plošče). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: V oddih (radijski orkester).

Ponedeljek, 5. septembra: 12.00: Dvořak: Slovanski plesi, simfonična suita (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Vesel opoldanski koncert radijskega orkestra. 14.00: Napovedi. 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Nastanek hrvatsko-madžarske nagodbe leta 1868. (Arsen Venceslides). 19.50: Zanimivosti (Mirko Javornik). 20.00: Gigli poje (plošče). 20.10: Poročilo o beneški razstavi (dr. Rajko Ložar). 20.30: Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., prireditelj Slovenske scene mladih (prenos iz bežigradske ljudske šole. 22.00: Napovedi. 22.15: Lahka glasba (radijski orkester).

Torek, 6. septembra: 10.00: Prenos službe božje iz stolnice. 12.00: Iz naše domovine (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Koncert jugoslovenske glasbe (radijski orkester). 14.00: Napovedi. 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Bogastvo rib v Jugoslaviji (dr. Siniša Stanković). 19.50: 10 minut zabave. 20.00: Kolo za kolom se vije (plošče). 20.10: Preureditev našega narodnoobrambnega dela (prof. Etbin Bojc). 20.30: Koncert (sodelovala bosta Slovenski vokalni kvintet in radijski orkester). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Prenos petja in godbe iz velesejske Cesarjeve restavracije.

Sreda, 7. septembra: 12.00: Okrogli napevi, veseli odmevi (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Koncert salonskega kvarteta. 14.00: Napovedi. 18.00: Zvezde in zvezdniki (plošče). 18.40: Mladinska ura: September v naravi (Mir. Zor). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Meštrovicévi klasično-idealistični liki (dr. Branko Mašič). 19.50: Mozart: Beg iz Serajla, uvertira (plošče). 20.00: Pisan večer (sodelovali bodo Akademski pevski kvintet, Haršlag in Antunovič — kitara in mandolina in Ivan Cimerman — harmonika). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Prenos lahke glasbe iz velesejske restavracije Volge.

Četrtek, 8. septembra: 9.00: Napovedi, poročila. 9.15: Vesel pozdrav (plošče). 9.45: Verski govor (dr. Roman Tominec). 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. 11.00: Otroška ura (Manica Komanova). 11.30: Prenos petja in godbe iz velesejske Cesarjeve restavracije. 12.30: Godbe na pihala (plošče). 13.00: Napovedi, poročila. 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 17.00: Kmetijska ura: Preskrbimo si dobro kislo krmo (inž. Absec Matija). 17.30: Prenos lahke glasbe iz velesejske restavracije Volge. 18.15: Duet harmonik (brata Goloba). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: predavanje ministrstva za telesno vzgojo naroda. 19.50:

Koncert na vurliških orglah (plošče). 20.30: Počitnice (koncert radijskega orkestra); 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Citraški trio »Vesna«.

Petek, 9. septembra: 12.00: Naše pesmi (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14.00: Napovedi. 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Svilarstvo v Jugoslaviji (Dinjaški). 19.50: Poročila o izseljencih (Jože Premrov). 20.00: Bizet: L'Arlesienne, uvertira (plošče). 20.10: Slika v ogledalu (Krista Hafnerjeva). 20.30: Koncert radijskega orkestra, vmes solistične točke na violincelu (Ludvik Comelli). 22.00: Napovedi, poročila. 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 10. septembra: 12.00: Plošča za ploščo se v venček poveže. 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Plošča za ploščo se v venček poveže. 14.00: Napovedi. 18.00: Za delopust (radijski orkester). 18.40: Pogovor z urednikom revije »Literatura Mondo« Blajerjem. 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Proboj solunske fronte pred 20 leti (Danilo Kalafatović). 19.50: Pregled sporeda. 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). 20.30: Velesejski pisan večer (besedilo napisal Ivan Rob; izvajali bodo člani radijske igralske družine). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Za vesel konec tedna (radijski orkester).

Mali oglasi

Pomlad!

OSTANKI

Leto!

iz mariborskih tekstilnih tovarn

prístnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m in sicer:

Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih.

Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečve, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in pelsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi.

Paket serijo H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštino prosto za nižnjo ceno din 130.—

Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m do brega sukna za moško obleko, damski kostum oziroma plašč in sicer: Z-1 130.—, Z-2 160.—, Z-3 250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi din 275.—. Cela podlaga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—

Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »KOS-MOS«. Maribor, Kralja Petra trg.

Oglejte si povečano zalogo in prepričajte se o ugodnih cenah.

Kupujem JABOLKA na drobno in vagonске pošiljke. Iščem nakupovalce. Trgovcem popust!

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice, reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani, Tyrševa c. 16.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po 4°

vloge proti odpovedi po 5°

Za vse vloge nudi popolno varnost * Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle * Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod!

Radio Ljubljana

od 4. do 11. septembra

Nedelja, 4. septembra: 8.00: Koncert tamburaškega septeta. 9.00: Napovedi, poročila. 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. 9.45: Verski govor (Jože Jagodic). 10.00: Veseli zvoki (radijski orkester). 11.00: Otroška ura: Obisk na velesejmu (Striček Matiček). 11.30: Koncert lahke glasbe (sodelovala bosta Trboveljski pevski jazz-kvartet in Stanko Avgust — harmonika). 13.00: Napovedi. 13.20: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). 17.00: Kmetijska ura: Gospodarska navodila in tržna poročila. 17.30: Slovenske narodne pesmi s spremljevanjem

2.500 DIN POTREBUJETE,

da zaslužite 1.000 din mesečno. Pišite: »Anos«, Maribor, Orožnova ulica.

MED

Zadruga »Čebelarstva družina« 1707, Ljubljana je dobila vprašanje za izvoz večje količine hojevega medu. Pismene, povzročene ponudbe z navedbo cene in količine na »Čebelarstvo družino« v roke Kovača Jakoba, Ljubljana, Tržaška cesta 44a.

DOBIČKONOSNO POSESTVO

naprodaj. Rudolf Parzlič, Vosek št. 8, pošta Sv. Marjeta ob Pesnici.

PRODAM POSESTVO

v okolici Brežic po ugodni ceni. Deset minut do železniške postaje. Naslov se izve pri oglasnem oddelku »Domovine«.

Mestna hranilnica v Ptujju

najstarejši denarni zavod na bivšem Štajerskem Ustanovljena leta 1858.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, obrestuje jih z obrestmi po 4 do 5%.

Za vse vloge jamči razen hranilnice mestna občina v Ptujju z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

SAMO Din 98.—

63719 Po ceni in dobra zapetna ura Shock Proof, lepo kromirano ohišje s svetlečimi številkami in kazalci. Din 98.—

63796 Ista z anker kolesjem na kamne tekoča s sekundnim kazalcem. Din 185.—

63710 Ista s prima anker kolesjem na 15 kamnov s sekundnim kazalcem Din 260.—

Zahtevajte cenik zastoj in poštnine prosto.

H. SUTTNER, Ljubljana 6

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Dunajski velesejem

11. do 17. septembra 1938.

Tehnični sejem do 18. septembra. Znatne vozne olajšave!

Z velesejsko legitimacijo in potnim listom vizum brezplačen! Znižani vizum za pot skozi Madžarsko se bo dobival na mejni na podlagi velesejske legitimacije. Znatne vozne olajšave na jugoslovenskih in madžarskih železnicah, na nemških državnih železnicah kakor tudi na ladjah donavskih parniških družb, na Jadranskem morju in v zračnem prometu.

Pojasnila vseh vrst in velesejske legitimacije po 50 din se dobe

pri Dunajskem velesejmu (Wiener Messe, A. G., Wien VII.)

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji (»PUTNIK«), Tyrševa cesta 11, in pri isti zvezi v hotelu Metropolu in zveznih podružnicah.

— ne, milostiva gospa, ni »prav isto«

Samo NIVEA vsebuje Eucerit krepčilno sredstvo za kožo. Nobeno drugo sredstvo za negovanje kože ni »prav isto«. NIVEA krepi kožno staničje in zmanjšuje nevarnost sončnih opeklin. Z NIVEO okrepčana koža porjavi hitro in enakomerno ter jo varuje pri nagli ohladitvi pred prehladom.

Od 1. do 12. septembra
Ljubljanski velesejem

Polovična voznina na železnici, parobrodih.

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za din 2.—

Mednarodna razstava fotografije in filma — Umetnostna razstava — Gospodinska razstava — Vzoren sadni vrt — Obrt, industrija, pohoštvo, aeroplani, avtomobili — Plemenski psi 1. in 2. IX. Tekma harmonikarjev 11. IX.

Lepo zabavišče, velikomesten viriete.

NAGRADNO ŽREBANJE. Darila za obiskovalce velesejma: motorno kolo, radio-aparat, šivalni stroj, 30 koles.

KOLESA ZNAMKE »AXO«

v prvovrstni kvaliteti in lepi izdelavi kupite ugodno pri

H. SUTTNER
LJUBLJANA
ALEKSANDROVA 6

Zahtevajte brezplačen cenik!

Ugodni plačilni pogoji.

NA VEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

ZENSKI nizki črn boks 70
MOSKI nizki črn boks 70

ZENSKI visoki črn boks 93
MOSKI visoki črn boks 93

MOSKI gorski dobro podkovani 137
OTROSKI visoki 50

Čevlji
dobro ročno delo

Stennecki CELJE 97

PUTNIK
ZASTOJ